

209017

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.

జెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జనవరి నెల 18 వ తేది గురువారము

No. 242

సంపుటము. 3.

స శ నా మ సం వ త్స ర పు వ్య మా స బ హు శ ద శ మి ౧౦

చంద్రిక ౨౪౨

అందమైన 1917 క్యాలండరు

సుందరమైన నూతన సంవత్సరపు క్యాలండరు.

జనవరి 31-తేది నాపు నాకి సారిగ నాలుగు రూ॥ల విలువగల మామందుల గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

పోస్టుఖర్చునకై అకా చీటిని పంపవలయును.

ఒక క్యాలండరు వెల వి. పి. సహా 0-4-0, 2-క 0-1-0, 3-క 0-9-0, 6-క 1-0-0, 12-క 1-12-0.

యధ్యమవలన క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడినవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనవలయును.

తామరతైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలము.

డబ్బీ 1-క 0-4-0.

డబ్బీ 1-క 0-2-0.

సీసా 1-క 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము

చక్కని డబ్బీలో రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-క రూ. 5-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేకచోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము

దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తిహాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

188 20, చినాబజారురోడ్, మదరాస్.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వేరనుభవముపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని పెంపొందించును. ఈ పుస్తకము ఇరవయ్యుగా నీయబడును. పోస్టు ఖర్చు యే మేమి ధరించింపవలెను. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర మ: శిశోంకర్ గోవిందజీ, ఆతంకనిగ్రహ బొంబాయి 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

TOJANA HAIR FOOD.

టొ జా నా. (కేశాహారము)

593

స్త్రీలకు వెండ్రుకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది. వెండ్రుకలుగల్గుటకు, పొడవుగను నుండుట ప్రస్తుత మరుదుగనగును. ఇవి రాతిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శరీరంబ్బి మైన ఈ టొజానాను ప్రతి దినము నగుముకొనినయెడల తెల్లని వెండ్రుకలు గలవై మిక్కిలి వెలిగి రవణీయముగా నుండును. వెండ్రుకల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును ఈ టొజానా వెండ్రుకలు రాతిపోవుట నాపును. చుండులను మాన్పును. ఒట్టితలకు వెండ్రుకలను అతి త్వరితముగా పుట్టించును. ఈ టొజానా అనే తలకుఅహారమును ఇంగ్లీషువారు మొదట కనుకొని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను బంపి కుదుర్చు పుష్టి కేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో తృప్తిగా కుదుర్చు గలదు. కఠిం మును బోలు శరీరపుంజము తెగ్గెనని నిచాగపడనక్కరలేదు. ఏ మానవులుగాని యావదశలో వృద్ధత్వము పొందనక్కరలేదు. తనకగవడుచున్న టొజానాను ఉపయోగించి తరు యావదమును కాపాడుకొందురుగాక.

ఇందులో క్రొవ్యుకేరియంఉండలేదు. ఏ కెమిక్సల్స్ వైనను పరిశోధించుకొనవచ్చును. దంధముకై తనపొని రిఫ్టనుచేసి ప్రకటించు తైలమునకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయితిగులకయే తయారుకాబడినది తెలుపి మొదలగు కరోగములను పోగొట్టును. స్త్రీ పురుషులకు ప్రాణకామ్యమైన వెండ్రుకలకు ఈ టొజానానుమించినది కేటోకటి యేమియునులేదని నొక్కి చెప్పగలము. ఆరోగ్యములైన యోగ్యతా పుత్రము లందినవి. పరిశీలించిచూచిన తెలియును. వేల కొలది విక్రయము. మా మందును మేము మిక్కిలి కొనయాడుట ప్రత్యక్షముగాదని యింటిలో విరమించినాము. ఇవి కండు ధములుగ నుంచబడును. పురుషులకు ఒకటి స్త్రీలకు వేరొకటి. ఏ కెమిక్సల్స్ దగ్గరవైనాసరే ఈ దిగువ ధరలకు కొరకును.

ఖరీదు—5 టౌన్సులు సీసా చల్లగునీ దానితో సహా రూ. 1-12-0. 10 టౌన్సులు చల్లగునీ దానితో సహా 2-12-0. వజనలు మొత్తముగ తీసికొనువారికి వేరేధరలు. కే. మ. తైలండు కంపెనీ, ఓ.వి.ఓ.డి, 19, శైకండులైన్ వీచ్, మద్రాస్.

నకలవృశ్చిక విషనంజీవిని

నూరురూపాయల బహుమతి.

బాధతో వచ్చువారు!

సుఖముగ జోడురు !!

ఈమందు ఇతరుల మాయ మందు కంటిదిగాదు ఉపయోగించినచో తెప్పక మంటయు బాధయు తీరును. ఇది కేలుబాధకే గాక, ఎలక, కుక్క, పిల్లలకు బృమెదలగు బంతువుల విషము లకు నుపయోగించును. ఈ మందుచే కేలుబాధ నివర్తించుకొను వారు క్రయముతో నూరురూ

పాము లియ్యగలము.

వెల సులభము

2 సీసాలుగల ప్యాకెట్టు 1.కి 8 అ. ప్యాకెట్టి 1 అ. రూ. 1-0-0.

ఒక టేబుల్ 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న ప్యాకెట్టి 2 చితిం

ఒక డబ్బా ప్యాకెట్టు ప్యాకెట్టితో రూ. 5-0-0.

1-8-0 వెలగల ఛార్జివల్ ప్యాకెట్టు ప్యాకెట్టితో రూ. 5-0-0.

జి. నీసాచార్యులు మొదలయ్యారు

8, కందప్ప మొదలవీధి, తిరువల్లి కే.డి. వల్లభాచారి.

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములు.

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములను నవరత్నముగా కొనుటకు ౪౭ యొక చోటు ఇదియే. (631)

టెలిగ్రాఫ్ ఆడను

“OPAL”

టెలిగ్రాఫ్

పురుషోత్తమబాస్ హారిలాల్,

86 వైసపు నాయకవీధి,

సామూకాపురం, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యోపధాయలు

నేపాళ దేశపు కస్తూరి, మంచిది కులము 1-క ... 80-0-0

కుంకుమ పువ్వు కులము 1-క ... 2-0-0

గోగోజము, మంచిది ,, ,, 7-0-0

పచ్చకర్పూరం ,, ,, 2-0-0

అదిపచ్చికానా లేక జాన్న ,, ,, 2-8-0

రసభస్మము కులము 1-క రూ. 0-10-0

బాలాచ్యుతము సీసా 1-క ... 0-12-0

గుండుకు మానా సీసా 1-క ... 0-6-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు.

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వద్దకులు.

25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తెంతిలిలాసము: “ఉమిడియా” మద్రాసు.

ఈపటములో కనుపరచినట్టి

ఆనేక విధములైన గాజులనున్నవి

ముగానవరముబంగారుతోతయారు

చేయబడి యున్నవి. వలయువారు

మాకువ్రాసిన గాజులకములున్న

అందులకు మజూరీల విషయముల

క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గుల్ల

తోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టితో

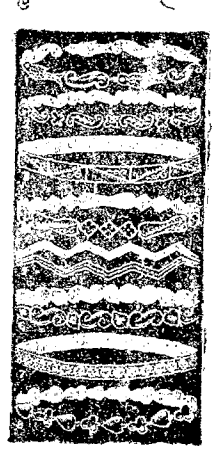
ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు

దాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు,

కానుల పేర్లు, వెండిగలు ఆనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు హాజరున యున్నవి.

నాణ్యమైన నగలుపూచియివ్వబడును.

598

Galley & Co., 149, Broadway Madras
Telegraphic Address:— "GALY" Madras.

బందరు బుట్టయ్యపేటలోని స్వచ్ఛ విద్యార్థి సత్తను కాఖాసంఘపు 9 వ వార్షికోత్సవము గతనెల 23, 24, 25 తేదీలందు జరిగినది. ప్రాతస్నానంకాలములందు భజనలు ప్రారంభము భక్తిపూర్వకముల చరిత్రాలాపములు జరుగుచున్నవి. 24 వ తేదీన బీదలకు బియ్యము పంచిపెట్టిరి. సంఘమునందు 12 గురుముఖ్య సభ్యులు గలరు. 4 చందాదారులున్నారు. 10 మంది యభిమానులున్నారు. గతవర్షమునందు సంఘపక్షమున 56 పాదారణసభలును 5 చుహాజనసభలును జరిగినవి. గతవర్షపు టాదాయము రు 121-8-6 లు వ్యయము రు 83-0-6 లు.

ఈ సంవత్సరం గంజాంపండులసభ సోంపేటలో జరుపుటకు నిశ్చయించివారు. సోంపేటలో మండలసభ జరిగిన మరునాడే బారవయందు గ్రంథాలయసభ జరిపినచో ప్రతినిధులు వచ్చుటకు చాల సదుపాయముగ నుండునని ఒకరు భ్రాతృమనస్సులు. సోంపేట బాగుగను అయిదు మైళ్ళదూరములోనున్నది. కాన గంజాం మండల స్థిరసంఘమువారు బాగుగ యాలోచించి నెల్లూరులో జరుగజోవు ఆంధ్రమహాసభకు వారముదినములు ముందుగ మండలసభ జరుగుటకు లేర్పాటు చేసినచో గ్రంథాలయమహాసభ లచ్చట జరిగినవెంటనే ఆంధ్రమహాసభకు ప్రతినిధులు సంఘంక జోవుటకు వీలు గలుగును.

వాతావరణస్థితి

1917 సం॥ జనవరినెల 18-వ తేదీ

సంజక్షములు.	జనవరినెల 18 తేదీ, ఉదయము గంటలకు		కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
	సంజక్షము	ఉష్ణోగ్రత	అధికత	అల్పత	కడచిన 24 గంటలలో	8 నుండి 9 వరకు
గోపాలపురము	80.053	82.9	61.7	...	41.98	43.74
వాల్తేరు	80.041	82.7	65.3	...	39.51	35.59
కాకినాడ	80.067	79.9	62.7	...	49.80	37.98
బందరు	80.050	81.7	64.5	...	66.14	39.26
గుంటూరు	...	87.2	63.0	...	51.67	31.45
నెల్లూరు	80.037	83.6	65.4	...	34.21	34.24
మద్రాసు	80.029	83.4	66.8	...	46.43	48.62
కడలూరు	80.011	81.6	68.3	...	50.10	49.27
రాగపట్టణము	29.997	81.1	69.9	...	39.17	52.04
కాలంబా	29.917	82.3	72.1	0.66	88.13	76.30
తిరునంతలపురము	29.896	84.7	72.7	...	60.84	60.73
కొచ్చికోట	29.982	91.7	72.7	...	118.66	110.76
కల్లికోట	29.916	86.5	71.6	...	115.50	115.17
మంగళూరు	29.911	82.6	68.7	...	122.41	126.95
బొంబాయి	26.981	88.3	71.9	...	86.05	71.81
హైదరాబాదు	80.069	82.2	59.1	...	56.38	30.33
అనంతపురము	...	84.0	57.3	...	29.81	20.25
చిత్తూరు	80.060	87.1	59.7	...	27.62	19.66
కర్నూలు	80.064	88.0	59.9	...	41.33	26.43
కడప	80.056	86.6	62.3	...	43.06	31.37
తెంగుళూరు	80.073	81.5	55.4	...	53.05	34.76
కొడైకలూరు	22.799	61.9	48.0	...	55.79	57.52
ఉదకమండలము	23.033	67.1	46.7	...	48.44	54.15
కోయంబత్తూరు	80.017	81.8	68.4	...	27.62	21.10
వెల్లూరు	80.085	83.1	61.2	...	57.86	44.52
సేలము	80.033	87.2	65.5	...	45.51	39.17
తిరుచనాపల్లి	80.018	89.5	70.1	...	28.10	31.34
పుదుకోట	80.019	86.8	69.9	...	36.68	32.35
మధుర	80.987	89.4	70.8	...	26.33	33.10
తిరునల్వేలి	...	...	...	...	18.82	24.77

దక్షిణమున భారము పెంచినది. దక్షిణమున వాయువులు పెంచుననే వీరుచున్నవి. మధ్యమేఘము కర్నూటకు దక్షిణమునందు కొద్దిగా పెంచినది. పగటి యష్టము తూర్పుతీరమునను రాత్రియష్టము సర్కారులలోను తగ్గినది. తేమ కొండలదగ్గరనుద తేమండలములలోను పెంచుననున్నది. మబ్బు పశ్చిమమునతప్ప సంతటను పెంచినది. సంచాళమున విస్తారముగ వర్షము కురిసినది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వృత్తాంత లేఖలు

గుంటూరు వార్తలు.

(మాస్వకీయ విలేఖకుని వద్దనుండి)

అంజుమాను ఇస్లామియా.

గుంటూరు, జనవరి 15:— నిన్న మాపురమందలి అంజుమాను సంఘపక్షమున మహమ్మదు జన్మదినసందర్భమున నొక బహిరంగసభ మాజిల్లాకలెక్టరు ఇ.ఎ. డేవిస్సుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. సభకు పురమందలి యావస్థుండి ఉద్యోగీయులు వక్తరులు ఆహ్వానింపబడిరి. సభాభవనము ప్రేక్షకులచే నిండిపోయెను. సాయంకాలము 2-30 గంటల మొదలు 4 1/2 గంటలవరకు హిందూ, మహమ్మదు, క్రైస్తవులకు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ సేర్పాటు చేయబడిన స్థలములందు అల్పాహారముల నిచ్చిరి.

4-30 గంటలకు గవర్న మెంటు ఖాళీమహమ్మదు రజాకుసాహేబు, బి. ఏ. గారు తమ సంఘమును గురించి వ్యవస్థముగ కొన్నిమాటలను హుజురాబాద్ లో జెప్పిరి.

తరువాత టి. ఎస్. మహమ్మదు హుస్సేను సాహేబు బవాదూర్ బి. ఏ. గారు మహమ్మదుయొక్క జీవితచారిత్రమును గూర్చి ఆంగ్లభాషలో ముచ్చటించిరి.

ఆంధ్రమహమ్మదు కవి ఉమ్రే అలీషాసాహేబుగారు తమ అగ్రగణ్య ఆంధ్రభాషా పాండిత్యముతో మహమ్మదు జీవితమును గూర్చియు, దానియందలి పశ్చాత్తేజములను గూర్చియు రెండుగంటలసేపు మాటలాడిరి. వీరి యుపన్యాసము జనరంజకమై వేదాంతయంతమై హిందూప్రముఖుల మనంబులకు మిగల నాకర్షకంలై యుండెను.

వినుకొండ నివాసులైన ఫకీరు మహమ్మదు సాహేబు గారు మహమ్మదు జీవితమును గురించి వ్రాసిన ఆంధ్ర పద్యములను రాగయుత్తముగను మనోహరముగను పాడిరి. పద్యములు సభ్యుల పొగడ్తల గాంచెను.

వై. యజ్ఞరావుయ్యగారు హిందూ మహమ్మదీయులు ఏకేశ్వరాధారణలో నొకటే యని కొన్నిమాటలను జెప్పిరి.

అగ్రాసనాధిపతి కలెక్టరుగారు రెండు గంటల కాలముండి తమ సభాధ్యక్షత పదవిని జిల్లా జడ్జి శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి కొప్పుగించి వెళ్లిరి. జిల్లా జడ్జిగారు మాట్లాడుచు సభలో ముఖ్యముగ క్లాఫింపదగినది ఉమ్రే అలీషాకవి గారి యుపన్యాస మనియు, కవిగారు మహమ్మదీయులైనను నొప్పి భ్రాహ్మణ విద్వాంసులకన్న మిన్నగ మృదువుడునై టిని ఆంధ్ర సంస్కృత భాషలను ముస్వముతో మాటలాడినయు, ఇట్టివారి యుపన్యాసము తా నిదివర కన్నను వినియుండ లేదనియు, వేదాంతమందును, హిందూ శాస్త్రములందును కవిగారు చేసిన పరిశ్రమ వ్యసాతీత మనియు చెప్పిరి.

తరువాత అంజుమాను సంఘమునగూర్చి ముచ్చటించుచు భరతన్నము అధ్యక్షత పదవి కు గావలెనన్న హిందూమహమ్మదీయసమ్మేళనము అత్యంతావశ్యక మనియు, ఇట్టి సభలే భావి అభివృద్ధికి తార్కాణమనియు జెప్పిరి. కడపట తమచేత నైనంత సహాయము నీ సంఘవిషయమై చేయుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నానని చెప్పి సభను ముగించిరి.

విద్యార్థిసభ.

నేడు ఉమ్రే అలీషాగారు కాలేజీహాలులో విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ నొకసభ గావించి విద్యకుగూర్చి ముచ్చటించిరి. సభకు రాయసము వేంకటేశ్వరుగారు (ఎం. ఏ.) అగ్రాసనాధిపతిగ నుండిరి. దాదాపు వెయ్యిరుండి విద్యార్థులుసమావేశ మైరి.

కాకినాడ సమాచారము.

(మాస్వకీయ విలేఖకుని యొద్దనుండి)

ఒక విచారకర మరణము.

కాకినాడ జనవరి 17:— శ్రీరాజా కాకర్లపూడి రామచంద్రరాజు బహద్దరుగారి శ్రేష్ట పుత్రులయ్య, పాఠశాలపురము అసిస్టెంటు లోకలుఫండు ఇంజనీరుగారి ధర్మపత్ని యనగు 18 యేండ్ల ప్రాయముగల దంతులూరి ఆంధాళమ్మగారు నిన్న టిడినమున మరణముచేత మృతివొందెనని వ్రాయుటకు చింతిల్లుచున్నాను. మాజిల్లాలో యూరపియను బాలికాపాఠశాలయందు బహిరంగముగ విద్యకరచిన క్షత్రీయ స్త్రీలలో నీమె ప్రథమరాలు. భర్తయొక్క సమృద్ధిని, తండ్రిగారి రామకు కాకినాడ టింపెనీ మిమోరియలు పాఠశాలలో విద్యనేర్పించిరి. మాతృబుద్ధి కలదగుటచేత నామె ప్రతివిషయమున శీఘ్రముగ గ్రహింపగలిగి యుండెను. ఆమె మగుణము జీయని చెప్పిన చాలును. ఆపాఠశాలయందే చదివి యామె

వలెనే యకాలమృత్యువు వాతబడిన కొంత రామమ్మ, ఎ.సి. ఎస్. గారి భార్యయు నీమెయు కాకినాడకు ఖ్యాతిలేదగిన నారీమణులు. చిరాయువులై దేశమునకు గౌరవము రావించగల యిట్టివారు మన దురదృష్టమువలన గతాయువు లగుచున్నారు.

ఖజానా

కలకత్తా, కరెన్సీ ఆఫీసునుండి కాకినాడ జిల్లా ప్రెజిడెంట్ కి రు 25 లక్షలు ఇవ్వాలి వచ్చెను. అచ్చటనుండి యింకను కొంతసామ్యు కాకినాడ కరెన్సీ డిప్యూటీ కమిషనరు వచ్చునని చెప్పెనున్నారు.

తాలూకా బోర్డు.

తమ బోర్డుక్రింద నున్న నాలుగు యూనియను బోర్డుల వారు లోకలుఫండు ఆర్డరుక్కు 16 శేక్స్ ను ప్రకారము చెరియొక మెంబరును తాలూకాబోర్డున కెన్నటను స్వాతంత్ర్యమియడని కాకినాడ తాలూకాబోర్డువారు గవర్న మెంటు వారి వైకంఠ్యముగ చేసిన ప్రార్థనను దొరతనమువారు చల్లగ నిరాకరించిరి. ప్రజల ప్రతినిధులగుట గౌరవ సత్కారము లిట్టివి! ఇట్టి సవ్యమైన ప్రార్థనలను చేయని బోర్డులసభి కారులు మెత్తురనుమాట నిజమా యని సంకోచింప దగియున్నది.

పరపతిసంఘము.

కాకినాడయందు జిల్లా కో ఆపరేటివు బ్యాంకును స్థాపించుటకు డిసెంబరునెలలో తీర్మానింపబడినది. లక్షరూపాయల మూలధనముతో నూరురూపాయల షేర్లు 1000 ఈయబడును. వీనిలో 500 లోకులకు 500 సంఘములకు పాఠాం ప్రచేయబడును. ప్రస్తుతము జిల్లాలోని పరపతి సంఘముల అష్ట మొత్తము 1 1/2 లక్షల రూప్యములు కలదు. వీనిలో పదియవంతు ప్రాపిక అనగ రు 15000 లకు షేర్లువేయించి ఫిబ్రవరి మొదటివారమున బ్యాంకు రిజిస్టరు చేయించుటకు దరఖాస్తు చేయబోవుచున్నారు. రెండుదినములలో 80 షేర్లు కైకొనబడినది. జిల్లాసంఘము బాయింటు కెక్రటరీ దుగ్గిరాల మార్కెట్ ప్రకాశ రావుగారును, సంచార కార్యదర్శి ఆకెళ్ళ వేంకట సుబ్బరాయుడుగారును శ్రద్ధసహించి దీనినిగురించి పని చేయుచున్నారు. ఈ బ్యాంకుఆఫీసు జిల్లాసంఘ భవనము నందుంచుటకే యేర్పాటులు జరుగునని వినుచున్నాము.

రామచంద్రపురం కోర్టు

రామచంద్రపురము తాలూకాకు ప్రత్యేక మననము కోర్టును గాంక్ష కోచేసి అచ్చట గవర్న మెంటువారు కోర్టు నిమిత్తము ప్రత్యేకము గృహమును కట్టువరకు దానిని కాకినాడయందే యుంపించుమని టెంపోరరీ మననముగారు రిపోర్టు చేసినట్లు గట్టిపడంతి కలదు. కాలసల నియమము లేకుండ రామచంద్రపురమున కోర్టును పెట్టుటకు గురించి టెంపోరరీ మననముగారు ప్రతి స్పీడరుతోచేయు సంభాషణను పట్టియు, రామచంద్రపురమున తగినయిల్లు అద్దెకు వారకదని ఆయనను సంతోషపరుచుటకు జవాబుచెప్పెడి వారిమాటయం దాదాజము చూడగ, వీరిచట మననముగ నున్నంత కాలము కోర్టు రామచంద్రపురము వెళ్లుట వీరి కిష్టము లేదనట స్పష్టమగుచున్నది. చూపించిన యింట్లు పనికిరావు, వీరికోర్టుకు దిశ్యధనము కావలెను. కాకినాడలో తటతటలాకు అద్దె యిల్లు పనికి వచ్చును గాని కొంచెము ప్రాతయింట్లు రామచంద్రపురమున తగవట, వీరికోర్టుకు రామచంద్రపురము కాజాగారి భవనము కావలెనట. లేమన్న శ్రీరాజాగారు గాని అచ్చటి ధనికులు గాని మంచియిల్లు కట్టించి హాయికోర్టువారి పేర తమ కోర్టు యిల్లు సిద్ధముగ నున్నదని కోర్టు నచటకు జరుపుదని వ్రాయవలెనట. కోర్టుయింట్లు కట్టుటకు కొంతకాలము పట్టుచుగదా. ఈమధ్యకాలమున మననముగారు కాకినాడయందు ముఖ్యముగ నుండవచ్చును. వీరికి తెలుగు చక్కగ రాదు. వీరికి స్కూలుకాజా అధికారము నూరు రూపాయలవరకే కలదు. అందులన స్కూలుకాజా దావాలను కూడ అసలు దావాలగ తాలూకా ప్రజలు బాఖులు చేసికొనవలసిన దుగ్గతి పట్టినది. తమ తాలూకాకు గాంక్షను అయిన కోర్టు లేపో నేహో తాలూకా మకామున స్థాపించునని కొండంత యాకతో ప్రజలు నుకా వెద్దెవ్యాజ్యములను దాఖలుచేయక నిరీక్షించుచున్నారు. ఏలనన నిష్పత్తి యేర్పాటులని రామచంద్రపురము తాలూకా ప్రజలకు రాకపోకలకు మనుష్యుల కొక్కిరికి రెండురూపాయలకు తక్కువవ్యయ మగుట లేదు. ఇది దుర్భాగము. ఇట్టి స్థితియందు దక్షిణ కన్నడపుజిల్లావారగు నీ టెంపోరరీ మననముగారిని కాకినాడ ప్రెసిసిడుకోర్టునుగాని వేరొకస్థలము నకుగాని మార్చి రామచంద్రపురము కోర్టునకు రు 200 స్కూలు కాజా అధికారముగల తెనుగు మునసబును నియమించి లేని తాలూకాప్రజల చిరకాలకష్టము తగ్గరగ నివారణ మగును.

—(o)—

16. వ. వేదవేది స్వరాజ్యములి కాళిను నెల్లూరుందు
 నెలకొల్పినదిగా మై అందుచేర్చ కృష్ణరావు, మాములూరు
 వివేకాచార్యులు. కె. వి. రాఘవాచారి ముంగమూరు వేంకట
 సుబ్బరావు, ముద్దరాజు పేకాచార్యులు, బి. జె. ప్రసాదరావు,
 కందుం వినుమాధవరావు, పి. వి. రామయ్య, యస్. సుబ్బ
 రామయ్య, గారులు ఇంకా కొంతమంది యవకులును
 కావలెనని నాచింకరావుగారి యాజమాన్యమున గోబిలే
 యవకుల భ్రాతృత్వమువారి కార్యాలయమున సమావేశమైరి.
 ప్రసాదరావు, వినుమాధవరావు, ఎస్. సుబ్బరామయ్య
 గారులు స్వరాజ్యములి యావశ్యకతను గూర్చి యవప్రసంగిం
 చిరి. వివరామయ్య, మా. కృష్ణరావు, కె. వి. రాఘవాచారి,

మన నడవడికిలను గనిపట్టుచున్న పరదేశీయులుగాని.
విదేశీదృశ్యగతులను జాతీయచారములయందు పథిమానమును
దీక్ష విమర్శనాపూర్వకముగగాని పూనపట్టి దశయందున్న
దేశీయయునకులుగాని జాతీయకళల విలువను నిరసింపబుండ
జూడవలసియున్నది. దేశీయ నాగరికమునకు గళింక మాపా

-(0)-

తీసుకొని బడవండి వలయును. ఈ మంత్రమున బ్రతిభాగ
 తీయును నప్రమత్తుడై వరల గావలయును. ఇట్టిమొద
 కూచిపూడి భాగవతులును వారి నామరించువారును దేవీయ
 కళలకు గళంకము గలుగు రీతిన వర్తించుట నోచనీయును.
 శ్రీవాధుని వీధిపాటకమున గను భావగర్భిణియగు బ్రహ్మసింహ
 బడిన శృంగారము నసభ్యముని తీర్మానించి యా గ్రంథరాజ
 మును విద్యాధికులచేతుల బడుట కవకాశము గల్గించినందు
 లకే గ్రంథరాజాదవులను శీఘించిన గోములను కూచిపూడి
 భాగవతులు మిగుల డేట తెలుగుమాటలతో హాస్యమిచ్చి
 పచ్చిబూతుల నాడుదుంటుయు, శృంగార మింకంటె
 సభ్యతనీల మందలావధి వారిని హెచ్చుగ బ్రోవించు
 రనికాగ్రేసరులు దేవీయకళల నిలుల బ్రవర్తించజేయుటయు,
 నట్టికళల నన్యాయముగ గళంకితములుగ నొనర్చుటయు,
 గౌరవనీయులు లగు కుటుంబముల స్త్రీలను బ్రత్యేకముగ
 నాహ్వానముచేసి దీనికొనిపోయి వారికి శ్రావ్యముగ నుండు
 టకే యిట్టి బూతుల బలికించుటయు నెంతయు గర్హ్యము.
 ఈవిషయ మాంధ్రజాతి నాగరికమును, వారి కళలప్రాశ
 స్త్యమును, వారి సంఘనీతిని, బరుల దృక్పథమును హేళము
 లుగ బ్రదర్శింపుమున్నది గాన నొకరిద్దరి చైదములగున్న
 పలువురేల జోక్యము బూనవలయు నని యాశ్రద్ధబూనక
 యాంధ్రులెల్లను దమ యాత్మగౌరవమును, గాపాడుకొను
 నిమిత్తము, సంఘనీతిని రక్షించుకొనుటకు దగిన సంస్కర
 ణను బూనుదురుగాక. కూచిపూడి భాగవతులును దమ కళా
 గౌరవమును, వద్యారాజాతీయ గౌరవమును గాపాడుకొనుటకు
 దమ హాస్య శృంగార రసములందు బూతులు లేకుండజేసి
 మాన్యతను లయ్యెదరుగాక హాస్యమునకు బూతులే గలవి
 యను భ్రమ విడుదురుగాక—అంధ్రజాతీయగౌరవాల్లిలసి

సమకాలికాభిప్రాయములు
మద్యపానము --- సామర్థ్యము.

యావద్దాకత మద్యపాన నిషేధక సభవారు లక్ష్యణ పురంబున నమావేశమైనపు యభ్యుక్తతవహించి, మానసియులగు రాజబహదూరు బి.ఎస్. శర్మ గారి సంగతిన యుపన్యాసము ప్రశంసనీయును. మద్యపాన వ్యసనము జాతీయ సామర్థ్యమును క్షీణింపజేయు నను విషయమును యూరోపియను జాతులవారందఱును సంగీకరించుచున్నారు. ఈ యంగికారము ననుసరించి వివిధ ప్రభుత్వములవారును సామాయముల వాడుకను నిషేధించుచున్నారు. ప్రభుత్వములవారు తమ రాజ్యములను పోగొట్టు కొనజాలని తరుణములలో రష్యా పరాసుదేశములు ఘాటయిన కొన్ని సామాయముల యుత్పత్తిని త్రొగుదును కూడ నిషేధించి స్వాధీనత్యాగము గావించును. కాని, జాతీయ శక్తి పరిక్షింపఁ బడుచున్న సందర్భములో, జాతీయ శక్తిని సామర్థ్యమునకు హానికరముగా నుచున్నట్లెడి ద్రవ్యముకంటె జాతీయ శక్తిని సామర్థ్యము యొక్క ప్రధానముగా పరిగణింపఁ బడినది. మద్యపాన వ్యసనమువలన కలిగెడి వివిధ దుర్గుణములను శర్మగారి క్రిందివిధమున సంగ్రహముగా పేర్కొని యున్నారు: "మద్యపానమువలన నైగలను గ్రహించెడి శక్తి సన్నగిల్లును; నూత్నవిచేతము నుడివడును; వేంటిలందు గుఱిచెనును; బడలిక సత్వముగ కలుగును; వ్యాధులు సులభముగ వచ్చును, శీతోష్ణసీతులు మున్నగునవి శరీరమున ప్రయత్నముగ బాధించును; క్షతకంప మధికమగును. ఈ కారణములనుబట్టి అభ్యుపేక్షము యుద్ధకాలములోనైన ప్రజలు మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నిషేధింపవలెను. ఈ యర్థమును వైద్యులును ప్రకృతిశాస్త్ర వేత్తలును విశ్వాస పూర్వకముగ గ్రహించి మానవజ్యేష్ఠులవలె చిఱచిఱలాడు ప్రజలకు నచ్చుజెప్పఁ బ్రయత్నించుచున్నారు. యుద్ధము ప్రజల సంకయాభివృద్ధియునీర్చుచున్నది." కాని, పశ్చిమదేశవాసులు మద్యపానమును వై కారణములచేత మాత్రమే కాక ఆహారభంగభయమువలనకూడ నిషేధింపఁ జూచుచున్నారు. వారి కాహారపదార్థము లిందుమించు దుర్గుణము లగుచున్నవి. మద్యపాన వ్యసనమువలన ఆహారోపయోగ్యములగు ధాన్యము లెంతో నష్టమగుచున్నవో ప్రజలకు నచ్చుజెప్ప నిమిత్తమిట్లొందులో "ట్రెంట్ ఆఫ్ బ్రిటన్ మామెంట్" అను పేర నొక యుద్ధమును జైలుదేరినది. ప్రముఖులందఱును దాని కుపబలముగా పని చేయుచున్నారు. ఆయుధ్యము పక్షమున ఈ క్రింది యర్థముగల పెద్దప్రకటన మొకటి 'టైముస్' పత్రికలో ప్రకటింపబడుచున్నది: "2000 కోట్ల చిన్నరొట్టెలకు చాలునంత ధాన్యమును, వైద్యమున కంతటికిని చాలునంత చక్కెరయును, మద్యపానము లయారు చేయు నిమిత్తము యుద్ధకాలములో నాశనము చేయబడినవి! యుద్ధకాలము 12 మాసములలో సారాయి యెగువతుల నిమిత్తము ఓడలందలి 24,00,000 కొలత టన్నుల, అనగా 9,60,00,000 ఘనపుటకు గుల ఫలము వినియోగపడినది! ఇంకను ఓడలందు సంవత్సరమునకు 18,00,000 కొలత టన్నుల ఫలము చొప్పున దుర్వినియోగ పడుచున్నది!" అంతేకాక, 100 దినములు దేయులందఱును పనిచేయవలసిన సెలవులనుబట్టి యుద్ధకాలము వ్యర్థమగుచున్నంత యంగబలము మద్యపానమునందు వ్యర్థమగుచున్నదనియు, సేలబాధ్య కలెవుగానున్న మద్యపానము నిమిత్తము 35,000 టన్నుల సేల బాధ్య వినియోగ పడుచున్నదనియు కూడ సూచింపబడినది. మద్యపాన నిషేధకాంక్షయును వైద్య సంబంధములు మాత్రమేకాక, ఆర్థికసంబంధములు కూడ నని ఇందువలన తెలియచ్చుచున్నది. 1914-వ సంవత్సరమున హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ గాభ్యాంగకార్యదర్శిక (నాసిక యొకయుక్తమునందు) "మత సాంఘిక ధర్మక బద్ధములగు కులములు తక్కినదేశములలోకంటె హిందూదేశములో నెక్కువ లేవని నిరూపింపఁ బడియున్నది; శర్మగారి యంత మెంతమాత్రమును సరిగా గ్రహింపఁబడలేదని చక్కగా తిరస్కరించిరి. ఇంగ్లండులో వినియోగపడెడి మద్యములో 400 ల వంతు మాత్రమే హిందూదేశమును వినియోగ పడుచున్నదని ప్రతిపాదించి, మద్యపాన మామణియున ప్రజాభిప్రాయము సుస్పష్టముగా తరుపక్షమున నేయున్నదని తాము విశ్వసించి వాదించుట సహేతుకమని యు అభిప్రాయమును ఆచారమును ఎంతమాత్రము పరస్పర విరుద్ధముగ లేననియు తీర్మానించిరి. అనంతరము శర్మగారు మద్యపాన వ్యసనము క్రమక్రమాభివృద్ధి గాంచిన విధమును నూ

చించు లెక్కలను చూపి, ఫ్రాన్సికాభిప్రాయమునకణ భక్త ప్రయోగమున కధికతరవాన్ని నొసంగవలెనని వాదించి, మద్యపాన నిషేధకాంక్షకులను ప్రభుత్వమువారును సంపూర్ణవిషేధము నవిరప్రాప్తాదర్శముగ నుంచుకొనవలెనని నొక్కివక్కాణించిరి. విశేషము సామాయములపై పన్ను హెచ్చింపవలెనని వాదించి, ఈ దుర్వ్యసనము కానరాని యభివృద్ధి నొందుచున్న విషయమును గూర్చి జాగ్రత్తముగ నుండవలెనని ప్రజలను ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుచు, శర్మగారి క్రింది న్యాయవాంఛితార్థములను వ్యక్తీకరించిరి: "ఇది యుగ సంధి సమయము. పరిశ్రమ లభివృద్ధి నందుచున్నది. అజ్ఞానులగు పనివాండ్లు దట్టముగ పట్టణములు చేరి వ్యసనోపన్మఖులైరి. మత సాంఘిక ధర్మములు దుర్బలము లయ్యెను. ఉన్నత శిశుులందలివారు త్రాగెడి త్రాగుడు, పూర్వమునలే సాంఘిక దోషముగా పరిగణింపఁబడక, ఇపుడు దురాచారముగా పరిగణింపబడుచున్నది. ఈ కాంక్షలనుబట్టి మద్యపానవ్యసన మభివృద్ధి గాంచుచున్నది." మద్యపాన నిషేధకాంక్షయు వాస్తవ యమునకు శర్మగారి యుపన్యాస మొక యమూల్యాభరణముగా నుండఁగలదు. --- లిడరు పత్రిక.

ఆంగ్లవన కంఠమును దా? లక్ష్యణ పురపు సందడులు కొంత మంది యాలోచనల విశేషముగ నుచేరించినవి. ఈ విశేషాత్రేకు టాలూచన కోసోద్రేక చ్యుల రూపమున పరిణమించెను. కరాచీనగరము నందలి "డెయిలీ గజెట్" పత్రిక క్రిందను పండుగ వారము నంతయు దేశీయ మహా సభావ్యక్తి కోపన్యాసము నందలి మాటల లెక్కించుటయందు పయోగించి పిమ్మట తన యంక గణిత పతన ఫలితములను తన చదువరులకు విశేషీకరించెను. అధ్యక్షకోపన్యాసమును శోజున కొక కలమునకును ముద్రించిన ఒక పక్షము దినములైన దాని పూర్తిగ ప్రచురించుటకు చాలవట! ఈ సంగతి నా చదువరులు తెలిసికొనిరి. కలకత్తా నగరపు టాలూచన లింకొక వింత మాగ్గమును త్రొక్కినవి. కలకత్తానగరమున హేమస్రీతి, ఆమెట్టు ప్రకృతని మా యభిప్రాయము. రెయిల్వే ఖర్చులందును, తక్కిన యవసరములగు ఖర్చులందును, దేశీయసభా ప్రతినిధులెంత ద్రవ్యమును వ్యయము చేసినదియు లెక్కించి, ఇంతద్రవ్యము నిట్టి తప్పుమాగ్గమున పాడుచేయుటకు దుఃఖించుచు, "ఇంగ్లీషు మాను" పత్రిక ఈ ధన మంతయు యుద్ధమును ప్రోత్సహించుటయందు ఖర్చు పెట్టెనని యుండెనని విలపించెను. కాగితముల దుర్వ్యయమును తగ్గించుటకు, "ఇంగ్లీషు మాను" పత్రిక రెండు వంతుల (మాను వంతు లలో) కాగితముల దుర్వ్యయము నింకెప్పుడో తగ్గించునని వివసన్నారము. --- "యంగు ఇండియా" పత్రిక.

చెన్నపురి మరణజాబితా: --- జనవరి 7 వ తేదీ మొదలు 13 వ తేదీలోగా మరణించిన యూరోపియనులు 1; యూరేషియనులు 4; భారతీయులైన వైద్యులు 13; హిందువులు 258; మహ్మదీయులు 45; మొత్తము 321; మొదలయిన వేయిమంది శ్పేషియనరణసంఖ్య 322. గత పది సంవత్సరములకు దామాషామీద వేయి కేంద్రీక మరణసంఖ్య 43.8.

మోటారుబండి ప్రమాదము: --- నిన్నటివఱు ఉదయము 7-45 గంటలప్పుడు మదగాను నగర పరిపాలక సంఘమువారి మోటారుబండిని పాయిక్ ఇమోజ్ అనునతడు తిరువళ్ళిక్కణి మోటారుబండి నడపించుచుండగా కది సుబ్బరామా చార్యుడు కజ్జుపరివానిని ప్రోహించి వారిమీద గా పోయెను. బాధితుడు వెంటనే మరణించెను.

అమృత మరణము; ఇన్స్ ఆక్స్ నూతలలో చచ్చిపడియుండుట: --- క్రిందటి సంగళవారము నాటి సాయంత్రము 6-30 గంటలకు, అలమేలు అను 18 ఏండ్ల ప్రాయము గల బాలిక కేబరము రంగనాథనుమొదలి (రాయపేట) గారి తోటయందలి నూతలలో తేలియుండెను. పోలీసు వారి కీసంగతి తెలియగానే సబ్-ఇన్స్ పెక్టరు మానుగా రొక పోలీసుజవానుతో నడచికి బోయెను. కేబరముమీద బట్టెదయు లేనందున వా రాబానిములములను శోధించిరి. అంత మరెముకత్తీక కేబర ముండుడెను. పరిశోధించగా ఆ రెండవ మనిషి (ఎల్లమ్మ) మొదటిమనిషితల్లి యని తెలియవచ్చెను. ఒక సంగతి నుండియు నాపిల్లకు మనఃస్థిమితము లేనందున నామె యాత్మహత్య చేసికొనినటుల తలపనచ్చును గాని ఆమెల్లమ్మ యెటుల మరణింపవలసినదెన్నో యింకను అర్థమగుననే యున్నది.

స్థానిక వార్తలు

(౧) జరుగబోవు సంగతులు.

జనవరి 20 శనివారము.

సాంవత్సరిక జంతుప్రదర్శనము (జిప్సోవా, సాయం 3-౧౦. జనవరి 21 ఆదివారము.

శ్రీ విశ్వేశ్వరస్వామి వర్ధంతి.

శ్రీచరణ 6 మంగళవారము.

కాననసభా సమావేశము ఉద. 11 గం.

చెన్నపురి వర్షాపాతము, --- జనవరి 1 వ తేదీ నుండియు క్రిందటి 14 వ తేదీ సాధారణముగ పరిశోధనలన వర్షము 0.49 అంగుళములు. ఈ సంవత్సరము కురిసిన వర్ష మేమియులేదు.

మద్రాసు వాస్తవ్యులసంఘము: --- శ్రీమతి సుక్ర వారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు శ్రీ సీతారామామన గారి కె. మెక్కిన్నా గారు, "వ్యవసాయాభివృద్ధి" గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. మన గవ్వరుగారు సభాధిపత్యమున వహించెదరు.

మద్రాసు యువజన వాస్తవ్యులసంఘము: --- ఈ నెల 20 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు వరదా ముద్రియప్పను వీధి 53 వ నంబరు నుండియున (జిప్సోవా) డి. సుబ్బు నరసయ్యగారు, "సోదరాధి కారముల" గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. కె. జి. బాబూరావు ఎం. ఎ. బి. ఎల్. గారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు.

ఒక కాలండరు: --- "గ్వాలియరు లెడను ఫ్యాక్టరీ టూనరీ (మోరారు గ్వాలియరు మధ్యఇండియా)" వారు పెద్ద నైజా కాలండరును మా కార్యాలయమునకు పంపిరి. 12 నెలలకును 12 పత్రములు గలవు. పచ్చరంగు కాగితములమీద పెద్దపెద్దఅంకెలును అక్షరములును చక్కగా ముద్రింపఁబడినవి. దీనిని కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నందుకొంటిమి.

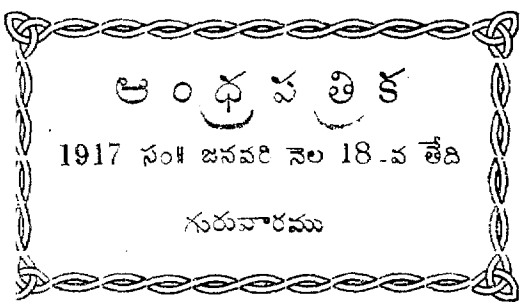
భగవత్తత్వబోధిని సభ: --- ఈ సభ వారి యాజమాన్యముక్రింద, తియ్యెలాజిక్ట్ మోన్సాల్లు భవనము నందు బ్రహ్మశ్రీ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారిచే ఈ నెల 20 వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు దువ్వంత రాజ చరిత్రము; 21 వ తేదీ ఆదివారము సా. 4 గంటలకు భీష్మజననము; 6 గంటలకు వత్సరశ్రీ పరిణామము గాగితములు గాఁజెప్పబడును.

ప్రొఫెసరు గానుమూర్తి: --- 1917 వ సం. 14 వ తేదీ శనివార మేస్సెరులవలన కుష్టియు ప్రొఫెసరుగారికి ఆకస్మాత్తుగా సంభవించిన శరీరానాగోగ్యముచే ఆపజేయవలసి వచ్చినది. మహాజనులకు గలిగిన ఆనందమును తొలగించుటకు గారు వేరొకచో ప్రకటింపబడిన క్రింది పాల్ ఇండియాలో ఎథెలిట్ గ్రౌండ్స్, ఏబిల్లుగారు, నందు ఈ నెల 21-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 6-30 వ గం. గింపబడును. ఇదివరకు తెలియపరపడియున్న ప్రకారము ప్రొఫెసరుగారు కేపు గూహూనకు ప్రయాణమై పోయెదరు. ఈ కుష్టిలకుగాను 21-వ తేదీ వాటికి తిరిగివచ్చెదరు.

ఆరోగ్యోపన్యాసము: --- మెంటుగాను ఆంబుర్గ లెస్సు సంఘమువారి యాజమాన్యమున నిన్నటి సాయంత్రము విక్టోరియా పబ్లిక్ మందిరమున ఇ. ఎఫ్. ఎల్విసుగారు "క్షయరోగము. మదరాసునం దేమి చేయుచున్నది?" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. గో. పి. ఎస్. కళ్యాణి అయ్యగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. మెట్టింప (ప్రెస్బిటే) మొదలుగా గల సభికుల తేలికలు విశ్లేషిరి. మద్రాసు నగరమునందు క్షయ రోగమువలన నుచును 10 నేలమంది బాధపడుచున్నారనియు, అందు మాకు సేలగుండి. నైగా మిక్కిలి ధియంకరమగు "అంటు" రోగము (క్షయ) వలన బాధపడుచున్నారనియు ఎల్విసుగారు తమ యుపన్యాసమున జెప్పిరి. అనేకమంది జనులును, వైద్యులును, దొరలను వారును ఇందునుగూర్చి తన వల్లేద పుచ్చుకొనుచున్న కుంగము ప్రబలముగ నున్నదనియు జనుల సేవకమునకులనను ఆశీర్వాద గుంపులు గుంపులుగ నొక్కిచో నిరణించుటవలన నిది యభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు అభ్యుక్తులు నడిచిరి.

విషయానుక్రమణిక.

ఆధునిక యావములు	2
ఆంధ్రదేశవార్తలు	3
సమకాలినికాభిప్రాయములు, స్థానిక వార్తలు	4
వృత్తాంతి లేఖలు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
విల్పను రాయపారము	6
వార్తలు-వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానుభవసంగ్రామము	
విదేశ తంత్రీవార్తలు	8
దేశీయ తంత్రీవార్తలు	9
జాబులు	10
ఆంగ్లేయతంత్రీవార్తలు	11-12
విద్యార్థుల ప్రాస్థావనము	13

విల్పను రాయపారము.

ఉధయ పక్షములకు సుధిని జేసికొనవలయునను సంకల్పము గలదని యుద్ధవార్తలు తెలుపుచున్నవి. కాని ఏపక్షమునకు సంధి లాభమో ఏపక్షమునకు సంధి అత్యంతావసరమో ధర్మసంఘాపనమునకు సంధి ఎంత అనుకూలమో నిర్ణయమైన గాని సంధిప్రయత్నములు ఫలవంతములు గావు. రుమేనియా విజయము జర్మనురాజ్యమునకు ప్రాబల్యమును గలిగించినది. జర్మనులు మిత్రమండలి నోడించలేదు. మిత్రమండలిజలము దిన దిన ప్రవర్ధమాన మగుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితియందు సంధిని జేసికొనుట జర్మనులకు అనుకూలము. మిత్రమండలికి ప్రతికూలము. యూరపు ఖండమునందు స్థిర శాంతిని జాతీయధర్మమును స్థాపించుటకు ఈయుద్ధము తోడ్పడకపోయిన రణదేవతకు ఆహూతి చేయబడుచున్న లక్షల సైనికులు అర్బుదముల ద్రవ్యము నిర్భాగ వ్యయ మగును. యూరపు ఖండమునందు స్థిర శాంతి స్థాపితమగుటకు కొన్ని మూలనూత్రములు గ్రాహ్యములు గావలయును. ఆ సూత్రములను గ్రహించక శాంతిని స్థాపించుటకై విల్పనుగారు చేయు ప్రయత్నములు జర్మనుల మాయోపాయముల ఫలము గాని సద్భావ ఫలముగాదు. యూరపుఖండమునందు మధ్యరాజ్యములు-జర్మని-ఆస్ట్రియా-ప్రథమ బల మగుటకు ప్రయత్నించినవి. జర్మనులు లోకసామ్రాజ్యమును స్థాపించుటకు సమకట్టిరి. జర్మనుల ప్రయత్నములను నిష్ఫలము చేయుటకు ప్రాన్సురుష్యా ఇంగ్లాండు సమకట్టినవి. సర్వీయా రుమేనియా మాంటెనీగ్రో బెల్జియము రాజ్యములను జర్మనులు జయించిరి. ఆస్ట్రియా తుర్క్కి బల్గేరియా రాజ్యములను మిత్రసామంత రాజ్యములను గ జేసిరి. బాల్టికునుండి బాస్ఫరసువరకును జర్మనుల ప్రతిభయ ప్రతిహతముగ సాగుచున్నది. జర్మనుల ప్రతిభను భేదించిన గాని యూరపునకు జేమము గలుగదు. స్వయం వ్యక్తిత్వము గల ప్రజలు మధ్యరాజ్యములందు లీనము చేయబడుచున్నారు. ఆ ప్రజల స్వయంవ్యక్తిత్వమును స్వతంత్రమును గాపాడుట యుద్ధమునకు ఫలము. జర్మనులు వర్తమాన సంగ్రామమువలన స్వల్ప రాజ్య వివాళనమునకు విశేషముగ దోడ్పడు

చున్నారు. స్వల్పరాజ్యములను జాతులను జర్మనుల బారినుండి రక్షించుట యుద్ధమునకు ఫలము. ఈ నిశ్చితమైన ఫలములు సమకూరనపుడు స్థిర శాంతిస్థాపనము దుర్లభము. స్థిర శాంతి స్థాపనము దుర్లభమైనపుడు యుద్ధమువలన మిత్రమండలి సాధించిన ఫలమేమియును లేదు. జర్మనుల లోకదండయాత్ర కీసంధి మొదటిమెట్టు కాగలదు.

యుద్ధమునకు కాలుత్రవ్వినది జర్మనురాజ్యము గాన ప్రజాక్షయమునకును సంక్షోభమునకును గారకులు జర్మను లని మిత్రమండలి విల్పనుగారికి తెలుపుట సహజము. జర్మనులు యూరపునందు ప్రథమరాజ్యముగ నుండుటకును లోకమునందాధికరాజకీయప్రాబల్యమును బడయుటకును చిర కాలమునుండియును ప్రయత్నములను చేయుచుండిరి. ఆ ప్రయత్నముల ఫలము యుద్ధము. బెల్జియము లూజెంబర్గ రాజ్యముల తటస్థితిని స్వయా మాంటెనీగ్రో రాజ్యముల స్వతంత్రస్థితిని జర్మని భేదించినది. జర్మనులు బెల్జియనులను సర్వీయనులను క్రూరహింసలకు పాలుచేయుచున్నారు. శ్రీ పురుషులను నిర్బంధముగ గొనిపోయి బానిసలను జేయుచున్నారు. ఆక్రాంతదేశములలోని ప్రజలను దాష్టన్యములకును క్రూరహింసలకును పాలుచేయుచున్నారు. సముద్రరంగమునందు యుక్తాయుక్తవివేకము లేకును స్త్రీమరులను మంచి ప్రజాక్షయమును జేయుచున్నారు. ఆక్రీనియా దేశమునందు జర్మనులు తురుష్కులు గలసి ఆక్రీనియనులను నిర్మూలము చేయుచున్నారు నిరాయుధులును నిస్సహాయులును వైన ప్రజలను బాంబులను ప్రయోగించి చంపుచున్నారు. నిర్ణయమై కలెక్టరీస్వయ ప్రయత్నమొకాధికారిని వధకు పాలుచేసిరి. నిష్కారణముగ నుండరమువైన లావేయను రీముక్తాటగానుల నాశనము చేసిరి. జర్మనుల దుండగములకు కారణము స్వార్థకరత్వము గాని ధర్మరక్షణము గాదు. భూదయ గాదు. కిరునాస్వభావము గాదు. లోకమునకు ఘోరమైన యువకారమును జేసిన జర్మనులకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము గలుగనంతవరకు సంధిని జేసికొనుట వలన లోకమున కన్యము గలుగుచుగాని శుభము గలుగనేరదు. సంధివలన లోకమునకు శుభము గలుగుటకై ఆక్రాంతదేశముల నొసంగుట నష్టపూరణమును జేయుట రక్షణోపాయమునుగల్పించుట సాధనములని మిత్రమండలి తెలిపిరి. జర్మనులు సంధిని గోరిరి కాని సంధినియమములను తెలిపి యుండలేదు. పరుల రాజ్యములందు సుఖముగ నివసించుచు వేదాంతోపదేశములను జేయుటలభము. స్వదేశసంరక్షణమునకై సర్వమును ధారవోసిన బెల్జియనుల సర్వీయనుల దుర్భరదుఃఖవేదన జర్మనులకు ఆన్లడకరము. బెల్జియము సర్వీయా మొదలగు రాజ్యములను జర్మనులు పరిత్యజించి నష్టపూరణమును జేసినగాని సంధి యసంభవము. సంధినియమమువలన ఆస్ట్రియనులకు సర్వీయనులకు, జర్మనులకు పరానులకు, జర్మనులకురుష్యనులకు, గల కలహకారణము లంతరింపవలయును. యూరపుఖండమునకు జర్మనుల దాష్టన్యోపద్రవము తొలగవలయును. స్వజాతీయాభివృద్ధి కనురూపముగ రాష్ట్రములు నిర్మితములు గావలయును.

జర్మనుల సంధివచనములందు సంధినియమములు సూచించబడలేదు. సంధినియమములు లేని రాయబారమును విల్పనుగారు రెండు అంగీకరించిరో తెలియకున్నది. యుద్ధారంభమునుండి యను సంధిని జేయుటకు తటస్థరాజ్యములకు ప్రమేయము లేదని మిత్రమండలి అసందిగముగ తెలుపుచున్నది. బెల్జియము ప్రజల దుర్దేశను తొలగించుటకు తోడ్పడని విల్పనుగారి సంధి

ప్రయత్నములు మిత్రమండలి కామోదము లగునని ఎవరును తలచియుండదు. మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము వారి దృఢసంకల్పమును సరళస్వభావమును తెలుపుచున్నది. ఆంగ్లేయులు యుద్ధమువలన నపారమైననష్టమునుబొందినను జర్మనుల అధినివేళ స్థలములను జయించినను కొంచెమైనను లాభము నాశించలేదు. ఆంగ్లేయుల సంకల్పము ధర్మస్థాపనము శాంతిస్థాపనము గాని లాభము గాదు. మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము జర్మను చక్రవర్తి కి పారమైన క్రోధమును గలిగించినది. మానవసంహారమునకై భగవత్ప్రహయమును గోరువారు స్వాభిమానము నెరుగుదురు గాని భగవంతుని మహదానంద ప్రదమైన మహిమ నెరుగనేరరు. సంధివచనములను తిరస్కరించిన మిత్రమండలివై జర్మను చక్రవర్తి చూపిన యాగ్రహము దీనికి నిదర్శనము. కెయిజి జర్మను ముఖ్యమంత్రికి సంధి విషయమై వ్రాసిన లేఖయందు భానము గలదు.

“శత్రువేశపు పరిపాలకులు సంధియను పదము నువ్వు రిండుటకు వైతికనుకు వైర్యము లేనివా కనుటచే నసత్యముల వలనను కల్పనలవలనను ప్రజలను సంగ్రామబద్ధులను గావించుచున్నారు. మనస్సాక్షిని గుర్తించ గలిగినట్టియు తాను వైకమునకు బాధ్యుడనని తెలియజాలినట్టియు స్వదేశ శత్రువేశముల ప్రజలపట్ల కనికరము గలిగినట్టియు కనముజ్జేశ శాన్తినిర్వహణములనుగూర్చి పరుల సత్యకల్పన మొనరించినను సరకు చేయనట్టియు, ప్రపంచమును బాధలనుండి తొలగించుటకు మనశ్శక్తి గాఢముగ కలిగినట్టియు, పరిపాలకుల కనుగొనవలసిన యానశ్శక్తి కత కలదు. నా కీ వైర్యముకలదు. వైర్యమువై భారముంచి నే నందులకు గడంగెదను. ఈ పద్ధతి ననుసరించి లేఖలను వ్రాసి నాకు పంపుడు. ఆలసింపక వెంటనే వలయు నన్నాచాయును సహకర్టును.”

జర్మనుచక్రవర్తి కనికరము గలవాడు గాననే అపార్మితము ముష్టియుద్ధమునుదలపెట్టుచుండును. లోకమును జర్మనుల బలదర్శముల పేరు చెప్పి భీతావహాచిత్తులను జేయుచుండును. యుద్ధమునకు మూలకారకులైన ప్రష్యుల కపటనాటక మెవరినిగాని వంచించ జాలదు. మహాసంగ్రామ మేధర్మనూత్రములను స్థాపించుట కారంభించ బడినదో ఆ ధర్మసంస్థాపనలు స్థాపితములు గాకను శాంతిస్థాపితమైన మిత్రమండలి తమ ప్రజలకును పక్షమునకును లోకమునకును నిర్మిమిత్రము గ నపకారము చేసినదగుచు గాని యువకారము చేసినది కాజాలదు. విజయసోపానము నెక్కుటకు ప్రకటించిన మిత్రమండలి సంధి ప్రయత్నములను నిరసించుటయును యుద్ధమును చేయుటయును శ్రేయస్కరము, ధర్మము

(—) (—)

బెజంటుగారి యాంధ్రదేశ సంచారము.

శ్రీమతి బెజంటుగారి యాంధ్రదేశ సంచారము పదేండ్లక్రితము జరిగిన బిహేన చంద్రపాలుగారి సంచారమును స్మరణకు దెచ్చుచున్నది. అపుడు స్వదేశాదోళనము, ఇపుడు స్వరాజ్యాదోళనము. పాలుగారు బ్రహ్మచుత్రప్రవర్తకుడు దేశభక్తుడు మహావక్త. పాలుగారి యువన్యాసములు ఆంధ్రదేశమునందు పరమోత్సాహమును గలిగించినవి. ఆంధ్రదేశము వందేమాతరం ధ్వనులతో ప్రతిధ్వనిల్లినది. స్వదేశభావముతో నావృత మైనది. అన్ని పట్టణములందును వేలకొలది ప్రజలు పాలుగారి యువన్యాసములను విని యానందించి ఉత్సాహభరితు లైరి. ప్రజలు పాలుగారికి బ్రహ్మరథమును పట్టిరి. ఆ యుత్సాహము కొంత యంతరించినను ఆంధ్రజాతీయకళాశాలయందును ఆంధ్రమహాసభయందును భిన్నరూపమున వర్ధిలుచున్నది. పదేండ్లయందు దేశమునందు వర్ధించుట

కలవిగాని మార్పుగలిగినది. పాలుగారి కాలమునం దారంభమైన స్వదేశాందోళనము ఇప్పుడు రాజ్యాంగాందోళనము రూపమును దాల్చినది. ఆంధ్రదేశమునందు మూలమూలములు ఆంధ్రరాష్ట్రభావము స్వరాజ్యభావము వ్యాపించు చున్నవి. ప్రజాభీష్టములన్నియును స్వపరిపాలనమునందు కేంద్రీకృతములై యున్నవని దేశాభిమానులు గ్రహించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర లాభములను గ్రహించగల యాంధ్రులు స్వరాజ్యలాభములను సులభముగ గ్రహించగలరు. ఇక్కారణముననే ఆవిజయము గారి ఆంధ్రదేశసంచారము జయప్రదముగ జరిగినది.

వంగదేశీయులకువలె నాంధ్రులస్వభావము దారము. సంకల్పములు విశాలములు. ఉత్సాహ మపరిమితము. ఆంధ్రదేశమునందు స్వరాజ్య సమితు లధికముగ స్థాపితము లగుటకు ఆంధ్రుల శీలమే కారణము. ఆవిజయము గారు బ్రహ్మజ్ఞానసమాజమున కధ్యక్షురాలు; స్వరాజ్యాందోళనమునకు కారకురాలు; మహావక్త్ర. ఇట్టి ప్రతిభావంతురాలను సమానించుట యాంధ్రులకు సహజశీలము. గత వాసరమునందు బెజంట్ గారు విజయగిరిము, విశాఖపట్టణము, చాల్సేరు, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు, గుంటూరును ప్రదేశములందు సంచారమును జేసి స్వరాజ్యమునుగూర్చియును బ్రహ్మజ్ఞానము గూర్చియును గంభీరోపన్యాసములను జేసినది. ఆంధ్రనాయకులైన భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారు, పోలవరం జమీందారుగారు, చిలకమర్తి లక్ష్మీచరసింహంగారు, మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు మొదలగు దేశాభిమానులు బెజంట్ గారికి స్వాగతంబు నొసంగియును సభాధిపత్యమును వహించియును బెజంట్ గారిని సత్కరించిరి. ప్రజలు బెజంట్ గారికి హారతుల నిచ్చియును పుష్పమాలలను సమర్పించియును గీతములను పాడియును హృద్గతమైన స్వాగతంబు నొసంగిరి. ఆ స్వాగతములు బెజంట్ గారి కాంధ్రుల సరళస్వభావమును సాధుశీలమును దేశాభిమానమును భాషాభిమానమును విశదీకరించి యుండును. బెజంట్ గారు అన్నిచోట్లను స్వరాజ్యతాత్పరములై పదేపదేమును బ్రహ్మజ్ఞానోపదేశమును జేసి ప్రజలనుత్సాహ పరివశులను జేసినవిధ మి ప్రతీకయందు లేఖముఖమున ప్రచురింపబడినది. ఉపన్యాసములను వినిన శ్రోతలకును చదివిన చదువరులకును దేశ సేవావ్రతము దురారాధ్యమని బోధ్యము గాని సుఖారాధ్యము గాదని బోధ్యము గాగలదు. బెజంట్ గారి పూనిక దేశాభిమానుల కాదర్శముగ నుండదగి యున్నది. స్వరాజ్యాందోళనమును వ్యాపింపజేయుటయందు బెజంట్ గారికి సందిగ్ధభావము లేదు. నిరుత్సాహము లేదు. చార్బల్స్ ము లేడు. బెజంట్ గారు తమ ధనమును కాలమును ఆరోగ్యమును స్వరాజ్యభావవ్యాపనమునకై సమర్పించుచున్నది. స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములను ప్రాణములను సమర్పింప సిద్ధముగ నున్నది. ఆంధ్రోద్యమప్రాప్తికై బెజంట్ గారివలె త్యాగమును బూనుట ఆంధ్రనాయకులకు ధర్మమై యున్నది. బెజంట్ గారు ఉపదేశించిన స్వరాజ్యమంత్రమునందు ఆంధ్రుల విమోచనమునకు సాధనమైన ఆంధ్రరాష్ట్రమంత్రమును సంతర్గతమై యున్నది. ఆంధ్రులు తదేకనిష్ఠతో నాంధ్రరాష్ట్రమంత్రమును జపించిన ఫలమును సాధించగలరు. బెజంట్ గారు ఆంధ్రదేశసంచారమును జేసి మన తారకమంత్రమును జపించుటకు మార్గమును జూపి మన కృతజ్ఞతకు పాత్రతను గడించినది.

జర్మనీ నుండలి శ్రీవిద్య

ప్రజల విద్యాప్రతిపత్తినిబట్టి దేశముల యాస్పత్యమును సభ్యతను నిర్ణయింపవచ్చును. సంఘమునకు శివాంగములగు శ్రీపురుషుల విజ్ఞానము జాతివికాసమునకు ప్రమాణముగనుండును. వివిధదేశములందు శ్రీల విద్యాప్రతిపత్తిని గమనించినప్పుడు వారి జీవన సందర్భము గోచరించును. 1911వ సంవత్సరమునందు కంటే 1916 వందు జర్మనీయును రెట్టింపు శ్రీలు విద్య నభ్యసించియుండిరి. వివిధ విశ్వవిద్యాలయములందు 1916 నందు చేరి చదువుకొనినవారు 5460 చుండి శ్రీలు. అయిదు సంవత్సరములక్రిత మక్కడ విద్యాభిబృందమునందు నూటికి 4.8 వంతులుమాత్రము శ్రీలు చదువుకొనుచుండిరి. అట్టిది నిరుడు 10.5 వంతు శ్రీలు చదువుచుండిరి. గత అయిదు సంవత్సరములందు గణితశాస్త్రము, ప్రకృతిశాస్త్రము, వైద్యశాస్త్రములందు శ్రీల యభిరుచి వృద్ధిమొనరి. జర్మనీలోని శ్రీలందు చాలచుండి వైద్యశాస్త్రమును విశేషముగ నభ్యసించుచున్నారు. భాషాతత్వము, చారిత్రమును, రాజ్యాంగమును, వ్యవసాయమును, న్యాయశాస్త్రమును నభ్యసించు శ్రీలును క్రమక్రమముగ వృద్ధి పొందుచున్నారు. యుద్ధము వలన జర్మనీయుడు శ్రీ విద్యాభివృద్ధి ప్రతిబంధకము కలిగి యుండలేదు ముఖ్యముగ బర్లిను, ఫ్రాంకుఫర్టు మొయును, మున్చస్టర్, హాల్బి, మ్యూనిక్ విశ్వవిద్యాలయములందు చాలచుండి శ్రీలు చేరి చదువుకొనుచున్నారు.

చెన్న పురి నగర పాలక సంఘము

పదునైదవ తేది గూడిన నగరపాలకసంఘపు సమావేశమునందు కన్యకాపరమేశ్వరీ వైద్యాలయమునకు సంవత్సరము నకు 500 రూపాయల సహాయధనము నిమిత్తములు తీర్మానింపబడినది. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, త్యాగరాజురెడ్డిగార్ల పట్టుదలవలన నీవిరాళము 500 రూపాయలకు తగ్గవంతుటకు కారణమైనది. ఆసుప్రతులకు వేలరూపాయలను నగరపరిపాలకసంఘమువారి నిమిత్తము 500 రూపాయలకై పట్టుపట్టుట యుక్తముగ లేదు. కన్యకాపరమేశ్వరీ సంస్థాపనలకు వలయు ధర్మాదాయము లేదు. ఉన్నను ఆ ధర్మాదాయము నుండి సహాయము నపేక్షించెడి సంస్థాపనము లనేకములు గలవు. వీరల యారోగ్యక్షణమునకై పోష్యుడున్న కన్యకాపరమేశ్వరీ వైద్యాలయమునకు విశిష్ట సహాయమునుజేయుట ధర్మము. నగరాదాయమునకు విశేషభాగము వైశ్యులవలన నుత్పన్న మగుచున్నది. నగరపరిపాలనమునకు సంబంధించిన చిత్తుకాసనమును ఉపసంఘము విరుద్ధిపరచుట నని మా. టి. రంగాచార్యులు గారుపరాధించి తీర్మానము నిరాకరింపబడినది. చిత్తుకాసనమునందు విరుద్ధములైన విషయము లనేకములు గలవు. ఆ విషయములను నగరపరిపాలక సంఘము మొదటను విరుద్ధించి నూచించిన పద్ధతుల ననుసరించి మార్పులను నిర్ణయించి పాలకులకు దెలుపుట యుక్తము. ఉపసంఘము మొదటను విరుద్ధించిన యుపసంఘపు మార్పులను నగరపాలకసంఘము నిరాకరించుట విరుద్ధముగ నుండును.

“ముసల్మానుడు” గారి దిడివిడలు

“ముసల్మాను” అను సంతకము పెట్టి ఒకముసల్మానుడు హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును కలిగిన సభ్యతను పరిహసించుచు మూడుకలముల లేఖను లాహోరు సివిలు అండు మిలిటరీ శాటిఫై ప్రతికకు ప్రాసించుచున్నాడు. హిందువులకు, మహమ్మదీయులకు పొందుతున్నట్లు కండ్లలో కాగము చల్లుకొనినట్లు ఈప్రతిక కున్నదని ఈయధ్య అది వెదల గక్కిని విషమే నిదర్శనము. అట్టిప్రతికకు “ముసల్మానుడు” గారు ఏమిప్రాసించిన పరమానందముతో ముద్రింపబడుచుంటు కేమి సందేహము? కాని చిన్న అక్షరములతో ఒకకలము ఫలము నాక్రమించుకొనిన ఈలేఖలోని ముఖ్యాంశములను తేలికములకముగ బంపి, తమకు వృథా ధనవ్యయమును, మాకు కాగితపుకర్పును అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారు కలుగజేసి నందున కని చింతించుచున్నాము. ఈ లేఖలో నిదర్శన పాడిన ప్రాతపాటయే గాని ఒక్క కొత్తసంగతి, ఒక్క అలోచనమును పురికొల్పినట్టి యంశము కందుకొగడాతో వెతికిచూచినను కనపడదు. హిందువుల వెంట అంధులవలె ముసల్మానులనుడగుచున్నారట, ముస్లిములీరు స్థాపించిన పదిసంవత్సరములనుండియు వేరుగనుండి, హిందువులతో జీవనపోటుటయే గాక, వారిని పరిహసించినవారు ఇప్పుడు వారితో జీవనవో వారంధ్రప్రాయములను కేవలము సాహసము. పదిసంవత్సరముల రాజకీయానుభవమును, లోకచారిత్రపతనమును ముసల్మాను లంత

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

(౧)

గ్రేటు బ్రిటనులో అయిదు లక్షలచుండి శ్రీలు ముగ్ధ పరికరములను జేయుచున్నారు.

చెన్న పురికి గవర్నరుగ నుండిపోయిన సర్ ఆగరు లారీగారు కొద్దిరోజులలో బొంబాయికి వేంచేయుచున్నారట. అచ్చటనుండి వారు మనదేశమునకు దశకవోటుల సంచారము చేసెదరట. నిరుడు శీతకాలమునందు సయుక్తి రాష్ట్రముల రైల్వేలెంటు గవర్నరుగనుండిన సర్ బాబ్ మ్యాల్వే గారు ఈవిధముగనే సందరించి వెళ్లిరి. యుద్ధానంతరము చేయబడనున్న సంస్కరణము లనావశ్యకములని భావించి పోయెను పారసీకోద్యోగులకు చెప్పు యాత్రమీద హ్యూవెట్టు గారువచ్చిని తరువాత తెలియకచ్చినది. ఇంట్లాండు లోను హిందూదేశపు పింఛను ఇప్పటికిని తినుచున్న ఆంగ్లోహైందవులు యుద్ధానంతరము సంస్కరణములు కొన్ని జరిగినను ఆవి ప్రయోగమునందు నిష్ఫలమౌన మగుటకయి అనేక తొల్రేములను పన్నుచున్నా గనియు వివరమృచున్నది. సర్ ఆగరు లారీవార గారు నాయకులు ఈవ్యవహారమునకు సంబంధించినది కావండును గాక.

(౨)

ఫిబ్రవరి నెల 7-8-9-16 తేదీలను సామ్రాజ్యకావనసభి ఢిల్లీలో జరుగగలదు. మోనహూస-వాన్సు వి. సి. ఎస్. గారు సామ్రాజ్యకావన సభ్యులుగా నిమిత్తంపబడిరి.

యుద్ధవిషయమున పోవుగారి భావమున మార్పు కలిగినదా యని యొక ముఖ్యోద్దేశమునందలి పెంటలు మ్యాను సంఘమువారి ప్రతినిధి యమగ గా నట్టిదేదీయును కలుగలేదు; పోవుగారు తటస్థభావమునే పూరించుచున్నారు; కాని మిత్రమండలి నేతలు చేసిన త్యాగములకంటె జ్యోతులను రాగతములు వేయరె ట్టికముగ దారుణములై యున్నవని పోవు గారు తెలుపుచున్నారని ఆ యుద్దోగి చెప్పెను.

వరకును కొట్టుకొనుచున్న ఆంధ్ర కావనము నుండి బయటపడదేసి, వారి స్థాననేత్రమును నేటికి వికసింపజేసినదని చెప్పినచో ఎక్కువ న్యాయమంతముగ నుండును. ఇప్పుటికిని ఆంధ్రకారమునందున్నది “ముసల్మానుడు” గారవంటి వ్యాసర చతులేమమా మహమ్మదీయుల రాజకీయత్వము, మహమ్మదీయత్వములు వేరట. హిందువులలో జేరుట ఆయుధాత్మకేసికొనుట యట! వారిచతుము, ఇతిహాసము, ప్రకృతి, పరిపూర్ణముగ వేగుటవలన హిందువులతో పొందుపాసగదట. ఈయత్మకాత్మ్యము జేసికొనుటకంటె “ముసల్మానుడు” గారును, వారి స్నేహితులును ఈపాడు హిందూదేశమును వదిలిపెట్టి, వారి ఆత్మీయ నికేతనమును బద్దామో, కాన్ స్టాంటినుపోలీసుతో, మక్కాకో వెళ్లుట ఉద్దేశము చాచావు వెయ్యి సంవత్సరములనుండియు, హిందూస్థానమునకు కాపురముండి, ఇక్కడ పుట్టి, ఇక్కడ పెరిగి, ఇక్కడ చచ్చుచుట్టి వారును, హిందూదేశము వారిది కాదనియు, హిందువులు వారిసోదరులు కారనియుతెలుపుచున్న వారును ఈ 1917వ సంవత్సరమునం దిప్పటికిని యుండుట సంతాపకరము. మహమ్మదీయులలో ముస్మాళిక భాగము హిందూమతమునుండి చేరినవారి యుండగ వారికిని హిందువులకును సన్నిహితపాంధ్యము లేదని వ్రాయుట విపరీతము. వారికిని, వీరికిని చిరకాలము నుండియున్న విరోధములు పొందిక నోడ గూర్చవట. ఇట్టి తెలివి తక్కువ వ్రాతలును, బెజంట్ ప్రతిక మాదిరి పుల్లింగములు పెట్టి జూచువారును ఇందుకు కారణమని “ముసల్మానుడు” తెలిసికొనును గాక. విద్య వృద్ధియైన కొలదిని ఈ వ్రాతవిరోధములు సరుసి, ముసల్మానులును, హిందువులును “వందమాతరం” అను దినములు ఎప్పుడో రాగలవట. ఇంత బాగుగ ఇంగ్లీషువిద్యకు చదువుకొని, మూడు కలములు మిలిటరీ ప్రతికలో చెదవ్రాసిన “ముసల్మానుడు” గారు నేర్పిన గొప్పచదువే ఈవిధముగ పరిణమించినచో ఇట్టివిద్యావ్యాపకము వలన ఏమిలాభముకలుగబోవునా యని భయము వేయుచున్నది. అనేకు హిందూచలపర్యంతము చకోరుపు మధువస్థానముతో దేశము పరవశమగుచుండ, గుడ్లగూబ దెకదెక తిరిగిపట్టును. మిలిటరీ శిక్షకు గుడ్లగూబ మారేయే గుడ్లగూబమయినచో ఆ స్వగ్రానుభవముజూచి ఎవరును ఆనందింపవలసిన పనిలేదు.

ఐరోపా మహా సంక్రమము

ఆయుధనిర్మాణములు - జర్మనుల మహత్ప్రయత్నము.

బ్రిటిషు ఆయుధనిర్మాణములపై ప్రకటనము.

మిత్రమండలి ఆదేశములను గ్రీసువారు పూర్తిగా నంగీకరించుట.

(రైటును ఏ జనీస్.)

ఇంగ్లాండు

లండను, సగరపాలక సంఘము

లండను, జనవరి 16:—పర్యాయసభయందుకు 20 లక్షల పౌండులను కొనసాగించుటకు నిర్ణయించుకొనినది.

సౌకల్యము ముంచుట.

లండను, జనవరి 17:—బ్రూక్లీఫుకు (బ్రిటన్) గ్రోల్లు (వార్షి) వార్షి స్వీడను) నౌకలు ముంచబడినవి.

బ్రిటిషువారి క్రొత్త ఋణము

లండను, జనవరి 17:—రీ కొట్ట పానులు బ్రిటిషువారికి బదులిచ్చుటకు సగర నిధులు చేయబడెనని న్యాయాధ్యక్షుండి తిరిగివార్త వచ్చినది.

ఒక జర్మనుయుద్ధనౌక చాల మిత్రమండలి నౌకలను ముంచుట

లండను, జనవరి 17:—ఈ క్రింద వివరింప బడిన నౌక అను జర్మను యుద్ధనౌక ముంచినట్లు వెరనంబుకొనుండివచ్చిన వార్తవలన స్థిరపడిన దని నౌకాధికారులు ప్రకటించిరి. (రామిటిట్ - రెక్టర్ మెన్ - మినియా - నెటూ హెర్బుల్ - హంటు టెంపిల్ - కింగ్ బాన్ - వాలైర్ - బాన్టెట్ - (బ్రిటన్) వాంబెన్ - అసిరెన్ - (ఫ్రాన్సు).

శత్రువులు పెయింటు థి యెడోరు నౌకను పట్టుకొని తీసికొనిపోయినందు యాజ్ఞాపాతమున పట్టుకొని ముంచ బడిన నౌకలలోనివారిని 400 మందిని దానిలో నెక్కించి పంపివేసి రెవెన్యూ తెలిపినదిగాని ఆవాకలు రెండు నేమైనవో తెలియలేదు. హన్సుమారు అను జపానునౌక ఈ నెల 15 వ తేదీని పెర్మాంబుకోవ మునిగిననౌకల కెస్తావలను 287 గురు నావికులను వీడికొని వచ్చినది. డిశంబరు 12 వ తేదీకిని జనవరి 12 వ తేదీకిని సరస్వ నీ నౌక లన్నియును ముంచబడినవి.

ఋణము

లండను, జనవరి 17:—పానెక్స్ ప్రాండర్డ్ ట్రైపు ఎ న్యూరెస్సు కంపెనీ-కో-మెన్సు ఇన్వెస్టెంట్స్ కంపెనీలవారు 30 లక్షలు బడు విచ్చేర్చి చునిరి.

మరణములు

లండను, జనవరి 16:—హెర్బర్ట్ ప్రిండెర్లీ మాను గారు మృతి పొందిరి.

లండను, జనవరి 17:—అడ్మిరల్ డ్యూయూ - విలి యంకి మార్గముగా మృతిపొందిరి.

ఫ్రాన్సు

జర్మను చక్రవర్తి లేఖ

పారిసు, జనవరి 17:—జర్మనుల సంధిలేఖను మిత్ర మండలివారిచ్చి ప్రత్యక్షము ప్రకటించబడిన పిమ్మటనే జర్మనుచక్రవర్తి చాన్సలరుకు వ్రాసినలేఖ ప్రకటించబడినది. జర్మనుచక్రవర్తి గుర్తొకమాను నిలుల వెల్లడించి మిత్రమండలి లేఖనలకు తటస్థతనులందు కలుగు ప్రతికూలభావమును తగ్గించుట కిది జర్మనుల పన్నగడ యని ప్రతీకలు వ్రాసినవి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 17:—బయరేనుకు దిగువను లెసు ఎన్సెజను యొద్దను మేము శత్రువులను తరిమితిమి. మ్యూజా గుట్టలమీదను ఆఫ్రికానుండి ఆడెనిలోను చాలబోట్ల మేము శత్రువుల స్థానముల నాక్రమించితిమి.

మిత్రమండలివారు

పారిసు, జనవరి 17:—సంధిని గూర్చి ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి లేఖను బలపరచుచు స్విట్జర్లాండు స్కాండినేవియా దేశములవారు గూడ మిత్రమండలికి వ్రాసియున్నారు. అది సాధ్యపడదని సకారణముగ మిత్రమండలివారు వారికి బదులు వ్రాసిరి.

రుస్సా

రీగా అవస్కందము.

లండను, జనవరి 16:—రీగా అవస్కందము తుదముట్టిన దని చాలమంది పెట్రోగ్రాడు విలేఖకులు వ్రాసిరి.

అనటోలా తీరమున రష్యావారి దాడి.

లండను, జనవరి 16:—ఈ నెల 6 వ తేదీని కొన్ని రష్యానౌకలు అనటోలా తీరమున దాడినవి ఆహారపదార్థములను గొనిపోవుచున్న 40 నౌకలను యెడలను ముంచినవి.

జర్మనుల ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 17:—స్టోక్సుకు దక్షిణమున పోయ ప్రారంభ మైనదని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

క్రొత్త రష్యా రాయబారి.

పెట్రోగ్రాడు, జనవరి 17:—వెనుక విదేశమంత్రిగా నుండిన సెనెపుగారు కీర్తిశేఖరులు కాంటు లెకమద్రాపు గారి స్థానమున లండనునగరమున రష్యా రాయబారిగా నుండురు.

జర్మనీ

జర్మనులు విరివిగా నాయుధముల నిర్మించుట

లండను, జనవరి 17:—జర్మను లత్యధికముగ నాయుధముల నిర్మింప యత్నించుచున్నారు. మేము నిర్మాణమున వారిని మించుట నిశ్చయము. అందులకు మా నిర్మాణ కాలలలో 5 లక్షలమంది స్త్రీలు పనిచేయుటయే ముఖ్యకారణము. కాన జర్మనుల నూతనయత్నములను మించుటకు మన మత్యధిక దీక్షతో పనిచేయవలెనని ఆయుధనిర్మాణ మంత్రుల కార్యదర్శి కెల్లవేగారు తెలిపిరి.

బాల్కను

గ్రీసు రాజసేన

పారిసు, జనవరి 17:—15 దినముల నాటికి గ్రీసు రాజసేన నిరుపద్రవకర మగునని మాంకిసు పత్రిక వ్రాసినది.

మిత్రమండలి ఆదేశముల నన్నిటిని

గ్రీసువారు రంగీకరించుట.

లండను, జనవరి 17:—ఎఫ్. ఎలియటుగారు మరల ఏథెన్సులో రెవ స్థానమునకువచ్చి మిత్రమండలివారి ఆదేశముల నన్నిటిని నిష్కర్షగా గ్రీసువారు రంగీకరించినది తిరిగివార్తను పంపిరి రైటు తెలిపెను.

బ్రిటిషువారి అంత్యలేఖను గూర్చి గ్రీసు ప్రధానమంత్రితో మాట్లాడుటకు ఎలియటుగారు సోమవారమునాడు ఏథెన్సునగరమునకు వెళ్లిరి. గ్రీసువారి అంత్యలేఖలోని విషయాలను శీఘ్రముగ నచూచి జరిపినవో మిత్రమండలి రాజతంత్రులు మరల ఏథెన్సుకు వెళ్లుట జరుగవచ్చును.

రుమేనియా రంగము.

లండను, జనవరి 17:—రుమేనియానుండినిన్న వచ్చిన వార్తలవలన నచట జర్మనుల యానేగ మడగినదని తోచుచున్నది. రష్యా రుమేనియా సేనలు మరల నూల్కొనినవి. సెరెతుపంక్తియం దాసేన స్థానమున నిలిచి ఉత్తరభాగమున శత్రువాస్తగతముకు ప్రదేశమును మరల వశపరచుకొనుచున్నది. బ్రైలాగలట్టులకుఫ్య తీవ్రముగ పోరు జరుగుచున్నది. వానిని పట్టుకొనుటకు మెకస్సున తీవ్రముగ పోరుచున్నాడు. గలట్టుకు పశ్చిమమున 30 మైళ్లలోనున్న ఫండెన్ యొద్ద రష్యా సేన ప్రబలముగ తలపడెనని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

రుమేనియా రంగము

లండను, జనవరి 17:—ప్రతియాకు నైరుతిని శత్రువులు రుమేనియాపాసి తలపడిరి. మేము తలపడి వారిని తరిమితిమి. డాల్బేపుండిగూడ మేము జర్మనులను తరిమితిమి; గాని మరల వెనుకకు పోవలసివచ్చినది. చడెనిని మేము పట్టుకొంటాము. శత్రువులనట మరల తలపడి యెడెనని రష్యా వారు ప్రకటించిరి.

రైలుబండ్లు డికోనుట

చాలమంది హతులగుట.

లండను, జనవరి 17:—2000 మంది ప్రయాణికులతో పోవుచున్న యొక రైలు బండి ప్రధానస్థానమునుండి వచ్చుచున్న మరియొక బండితో డికోని పట్టాలనుండి తొలగినది. స్త్రీల బిడ్డల నైనుకల శవములు కుప్పలుగ బడినవి. పరాసు సైనికాధికారికి గాయము తగిలినదని జెస్సియొద్దనున్న కుయిరియానుండి టైమ్సుపత్రికకు తిరిగివార్త వచ్చినది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగమున భారతీయ సేనల పరాక్రమము.

లండను, జనవరి 15:—రైటు విలేఖకుడు తూర్పు ఆఫ్రికానుండి ఇటుల తెలిపెను.

ఈ నెల 1 వ తేదీని యాదము జరిగిన పిమ్మట శత్రువులు రక్షింపకు పలాయితు లగుచు చాల తీవ్రముగ పోరిరి. సరిహద్దు సేనలను చాకచక్యముగ నడుపుచున్న కెప్టెను సెలసు గా రాయుధమున మృతిపొందిరి. పిమ్మట శత్రువులు నది క్షరమున నెచటనుగూడ నిలువలేదు. జనవరి 5 వ తేదీని జనరలు పెఫర్డుగారు రక్షినది యుత్తరభాగమును చేరిరి. జర్మనులు దక్షిణభాగమున నొక ప్రాత జర్మనువంశనకడ నిలిచిరి. మే మావంశెనను మరాయతుచేసి దాడుచునని వారు తలచిరి. కాని జనరలు పెఫర్డుగారు పడవలమీద మరియొకవోటు నాటిరి. మరునాడు రాత్రి శత్రువులు పడవలలోనున్న సైనికులవైని గుండ్లను వదలిరి. క్రొత్తగా నుండుగుండు చేరువరకును పంజాబి-బెయిచి సైనికులు శత్రువులను తీవ్రముగ నెదిరించిరి. పిమ్మట దక్షిణఆఫ్రికా ఫిరంగిదళమువారు తోడ్పడిరి. శత్రువుల శత్రువుల శబ్దము శ్రవించినది. ఇంతలో జనరలు సెలెసు గారు రుగ్గి రౌహనదుల సంగమ స్థానమునకు దిగువను నదినిదాటి మెక్సిన్లో క్షత్రముగ బోయి శత్రువులను తరిమిరి. జనరలు పెఫర్డుగారు నదిని దాటుటలో భారతీయ సైనికుల సహజ ప్రతాపమును, జనరలు సెలెసుగారి శీఘ్రమనమున వారి కష్టసహిష్ణుతయును స్పష్టమైనవి.

అమెరికా

బెల్జియనులకు ప్రవాసశిక్షలు.

లండను, జనవరి 17:—బెల్జియనులను ప్రవాస మంపుట యాక్రమముని యాజ్ఞాపించుటకు ఫిబ్రవరి 22 వ తేదీని (వాషింగ్టను జన్మదినము) ఆచమానిత దినముగ జరుపవలెను. అన్నిదేశములవారును నా దాక్షిణ్యపత్రములను వ్రాయవలెనని అనేకములగు మతసంఘములు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి వ్రాసినవి.

జపాను

ప్రేలుటవలన 200 మంది హతు లగుట.

టోక్యో, జనవరి 17:—సుకన్యా నౌకలో ప్రేతి సంధున 200 మంది హతులైరి. కారణము తెలియదు. నౌక 20 నిమిషములలో మునిగినది.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా విశేషకుల వర్తనముడి.)

జిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారి తంత్రీవార్త

జిల్లీ, జనవరి 17:—15 వ తేదీని ఇండియామంత్రిగారి తంత్రీవార్త నంది.

ఆంగ్లరంగము

ఇరువీరులవారును దాడులను సలిపిరి. కిరంగులను కాల్చిరి.

పరాసు ఇటలీ రంగములు

కిరంగులు కాల్చబడినవి.

రష్యారంగము.

కిగాకు పట్టుమున రష్యావా రిజీటల వశపరుచుకొనిన స్థానము కడ జ్యూనులు రెండుసారులు తుములముగ వైబడ రష్యావారు తరిమిరి.

రుమేనియా రంగము.

మాజ్దేనియా కు తరమున స్థానికులలోయలో శత్రువులు కొంచెము ముందుకు వచ్చిరిగాని, బేసినునదిని వాటిపోవునట్లు వారిని రుమేనియావారు మరల తరిమిరి. నేరతుకు దిగువను చాలసారులు శత్రువులను తరిమి చివరకు రష్యా రుమేనియా సేన కొంటుమిచియా గ్రామమును వదలిపోయినది. సెరతు దిగువను కిక్కి మెళ్ళి దూరమున బ్రెయిలగలట్లు ఇనుపదారి మీద వాడెనుగుడ పట్టుకొంటిమని జర్మనులు తెలిపిరి.

మరణము.

జిల్లీ జనవరి 18:—బట్టి నాయకుడు నవాబు సర్ హ బజాఖానుగారు మృతిచెందిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి వర్తకసంఘము

ఫోర్బస్ కంటెంబుల కంపెనీలోని మా. మల్క్ము ఎన్. హాగుగారు 1917 వ సంవత్సరమునకు బొంబాయి వర్తకసంఘ సంఘాధ్యక్షులుగ నియోజింపబడిరి.

బొంబాయి బాంకింగు కంపెనీ దివాలా కేసు

పూనా, జనవరి 17:—ఈకంపెనీకి పూనాలో ఏజంట్లు గానున్న హింద్యోంకరు చామరేగార్ల మీదను బొంబాయి కాళి డైరెక్టరు ప్రభాకర గోవింద వైద్యగారిమీదను కేసు చేయబడినది. విచారణ జరుగుచున్నది. శంకరరావు జీ-ప్రాఫె సరు పాజుగార్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

బంగాళము

కలకత్తాలో కుస్తీలు.

కలకత్తా, జనవరి 17:—రెండవనాటి కుస్తీలు మొదటి దినమునందువలె నాకర్షకములుగ లేవుగాని చాలచుండి వచ్చిరి. గురువారమునాడును శనివారము నాడును కుస్తీలు సాయం కాలము 5 గంటల కారంభింప బడును. నేడుకూడ 6 కుస్తీలు జరిగినవి. అలహాబాదు వస్త్రాదు మారుమహమ్మదు ఆరు నిమిషములలో యాడియానా వస్త్రాదు మారుద్దీనునోడించెను. గులాం హుస్సేను (అగ్రలా) బానీ (అలహాబాదు) గార్లు 55 నిమిషములు తీసిపోకుండ కుస్తీ పట్టిరి. చివరకు సరి సమాన మైరి. గులాం మహమ్మదు (గయ) ఫిరోజు (నైలాకోట) గార్లును సమమైరి. ఆలీమహమ్మదు (గుజరహ్వాలా) పెయింగు (లాహోరు) గార్లుకు కుస్తీలో పెయింగు మొదటినుండియు కాపురలోనే యుండెనుగాని తానై ముందు కేకలేదు. అతడు పూర్తిగా నోడిపోలేదు. హైదరు (అమృతసరు) చాల నిపుణుడగుటచే దినా (లాహోరు)ను 2 నిమిషములలో నోడించెను. మూరను భాను మూసా నొక్కనిముషమున నోడించెను. (వీరిద్దరును పటియాలా వారే.)

పైనిక వైద్యశాల.

కలకత్తా, జనవరి 18:—మూన్ల దాబాదు నవాబుగారు మూన్ల దాబాదు పట్టణమునందలి తమ విద్య భవనమును పైనిక వైద్యశాలగా నుపయోగించుట కొనంగిరి.

ఒక బందిపోటు.

28.6.1916 న బంగాళమునందలి బారసేటు గ్రామమున నొక ధనికునియొంటి బస్తోలా మండలును మరి 16 గుడ

బందిపోటు దొంగలును పడి ఇంటివాల్లను బాధింపగా వారి ఆక్రందనధ్వనులు విని చాలచుండి యువకులు బందిపోటులను తలపడిరి. పోట్లాటజరిగినది. రెండు కత్తులలోను కొందరికిగాయములు తగిలినవి. బందిపోటు నాయకుడగు బస్తోలాను గాయపరిచి యువకులు పట్టుకొనిరి. అంతటితో తక్కిన దొంగలు పారిపోయిరి. చారు అను యువకుడొక దొంగ వెంటబడి పట్టుకొనెను. అంతలో యింకొక దొంగవచ్చి కత్తితో చారు కడుపున బొడిచి దొంగను విడిపించుకొనిపోయెను. చారు వెంటనే చనిపోయెను. దొరతమువారు చారు తల్లికి రు 1500 లనిచ్చిరి. తక్కిన వారికి గూడ బహుమతుల నిచ్చిరి. మరికొందరికి తుపాకి లైసెన్సులు నిచ్చిరి. ఇప్పుడేకను విచారణకు వచ్చినది ఆలిపూరుజిల్లాజడ్జిగారు విచారణ చేయుచున్నారు.

బంగాళీ విద్యార్థుల విడిచిని సోదాచూచుట

సి. బి. డి. యువ్యోగులకు నిండు.

బొంబాయి జనవరి 18:—ఈనెల 15 వ తేదీ సోమవారమునా యిదయమున నొక బంగాళీ సి. బి. డి. యువ్యోగియును పూనా పోలీసువారును పూనా పట్టణమున సివిలులైను 181 గృహముననున్న బంగాళీ విద్యార్థుల విడిచిని సోదాచూచిరి. ఇంజనీరింగు కాలేజీలో చదువుచున్న యొకబంగాళీవిద్యార్థిని అతని యుత్తరములను పట్టుకొనిరి. ఆ విద్యార్థిని ముగ్ధుల రాష్ట్రముల దొరత నమునారు బహిష్కరించుటనుగూర్చి పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన విషయములను కత్తిరించి అతడు భద్రపరుపగా వానినిగూడ పోలీసువారు తీసికొని పోయిరి. దీని కేమికాణమో ఎవ్వరికిని తెలియదు. ఈ విడిచిని బంగాళీ విద్యార్థులలో చాలమంది ఇంజనీరింగు కాలేజీలోనే చదువుచున్నారు. విద్యార్థులు చాల విషయముతో మెలంగి సి. బి. డి. యువ్యోగి చక్కని విందుచేసిరి.

లక్నో అలహాబాదు ఎలక్ట్రిక్ స్టేషనులు

లక్నో, జనవరి 17:—నేను లక్నో అలహాబాదు నగరములలో ఎలక్ట్రిక్ స్టేషనుల పని ఏకకాలమున ప్రారంభమగును. లక్నోలో రెప్పి నెంటు గన్నగారు ప్రారంభించెదరు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టు

సి. బి. ఎస్. పిల్లెగారు

జనవరి 18 గురువారము

చంప బ్రతుత్తింతుట

ఏకాంబరముమొదలి అను 35 ఏడ్ల ప్రాయము గల యొకద్రోహి సాభాగ్యములను అను 30 ఏడ్ల స్త్రీని చంపి నేయ బ్రతుత్తించినందులకు కిల్బాంకుపోలీసువారు వారి బట్టుకొనిరి.

పరకువాకము సుందరపిల్లెధిలో నాస్త్రి యొక వంటకట్టెల దుకాణముంచెను. ముద్దాయి కొన్ని దినములకు రావె యొద్ద గుమాస్తాగా నుండెను. వానిని గుమాస్తాగా నుంచిన 2 మాసములలో నామెకు విశేషవ్యయము గలుగుటవలన నామె వారి మధ్యగమునండి తొలగించెను. కాని అతడనేవ్యయము లాదుకాణమునకు వచ్చి తన్ను నగల యువ్యోగమున నుంప గోరుచుండెను. క్రిందటి రెండవతేదీని గూడ యతడటుల రాగా నామె పొగ్గుని చెప్పెను. ముద్దాయి ఈప్రాసములనే దాగియుండి యామెనొక యినుపకట్టతో రెండుడెబ్బలు కొట్టెను. ఆమె తెలివితప్పిపోయి జనరలు ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోబడిను. కేసు విచారణలోనున్నది.

వైకోర్టు

న్యాయమూర్తులు అబ్దుల్ హిమ్ము, శ్రీనివాస అయ్యంగారు నాళమువారి యాస్తి తగాయిదా

నాళమువారి యాస్తి యంతటిలో, (20 లక్షల రూపాయలు) ఏడవ వంతు ఆస్తి తనయన్న పెద్ద పట్టాభిరామయ్యకు రావలసి యున్నదనియు, పెద్ద పట్టాభిరామయ్య దత్తపుత్రుడు చిన్న పట్టాభిరామయ్యగారి భార్య ఆయాస్తి కిప్పుడు హక్కురాలనియు పెద్ద పట్టాభిరామయ్య తమ్ముడు ఎం. నారాయణమూర్తి గారు రాజమహేంద్రవరము సబార్ది నేటు జడ్జి కోర్టులో దావా తేగా, ఆమె 7 వ వంతు ఆస్తికి హక్కురాలు కాదు

యు, ఆమె మరణానంతర మా యాస్తి మరల నాళము వారి కుటుంబమునకే చెందవలయుననియు నచ్చటి జడ్జితిర్పుచేసెను.

ఆతడు నాళము కుటుంబముయొక్క మూలపురుషుడగుభీమన్న అనునతని కొడుకు కుమారుడనియు, కుటుంబములో నొక్కనుగ పెంపబడెననియు, అతనికి భీమన్నగారి కొడుకులతో సమముగా వంతువచ్చుకట్టెర్పాలులు చేయబడినవియు, పెద్దపట్టాభిరామయ్యగారికి భార్యమువచ్చినపుడు నతడు తన పేరనే వ్యవహారము నడపించుకొని మరణకాలమునరకీ 4 లక్షలరూపాయల ఆస్తిని సంపాదించి, తన దత్తత కుమారుడు చిన్న పట్టాభిరామయ్యకు చెందినటుల పీలు వ్రాసి చెప్పినగరమున మరణించె ననియు మైనగుగ నుండగ నె చిన్న పట్టాభిరామయ్య మరణించెననియు, గతుక నగని భార్య ఆయాస్తికి హక్కురాలనియు వాది వానించెను. వైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు క్రింది కోర్టువారి తీర్పును ప్రతిష్ఠింపజేసి వానిపక్షమున భర్తులతో తీర్పుచెప్పిరి.

స్కాండినేవియాలో కాన్యాంగసభ కమానేజ్మెనది. నేను నాకాదశియును స్వర్ణిధ్యుగా నుంచవలెనని రాజుగారు నుడిచిరి. స్వీడను దేశాధిపతియొని సముద్రమున నుద్ధసన్నాహములు జరుగుచునుండచే నుచును ప్రత్యేకముగ నధికమగు శ్రద్ధగనంపవలసి వచ్చినదని చెప్పిరి. ఆదాయవ్యయపట్టిక యుపసాదింప బడినది. నేనకు 50 లక్షల పౌనులను నాకాదశియునకు 20 లక్షలును ప్రజలకు కరువుబడ్డాలకు (యుద్ధమువలన ధరలు పెరిగినవి.) 22½ లక్షలును కావలెనని కోరబడినది.

కార్యనిర్వాహకసభయందు భారతీయసభ్యు డాచరించవలసినదీనిని నివానుబహూచుపి. రాజగోపాలాచారిగారు చేయలేదనుటకు కారణము లేమియును లేవు. చెన్నరాష్ట్రమునందలి దేశీయుల కగౌరవకరముగ నొక విదేశీయుని కపదవి నొసంగవలె నని చేయబడిన మూచనను రెక్కచేయక చెన్నపురి దొరతనమునా రుక్మభావమును వెల్లడించి ప్రశంసకు పాత్రులైనట్టి బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక వ్రాసినది.

ఈనెల 22 వ తేదీ మొదలు జిల్లీలో విద్యార్థులు డైరెక్టరుల సీడమానేజిము జరుగును. అన్ని గాష్ట్రముల డైరెక్టరులు నాపథకు వచ్చెదరు. విషయము గమ్యముగాను. సభ రాజప్రతినిధిగారివలన ప్రారంభింపబడును. ప్రాథమిక-మధ్యమిక-కళాశాలా విద్యార్థిధానము-ఉపాధ్యాయులకు బోధనాభ్యాసము-జీతములు-పారిభాషికవిద్య-స్త్రీలకు విద్యమున్నగు పలువిషయములీ సభలో చర్చింపబడును.

మదరాసు కార్పొరేషన్

55 నోటిసు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదటితేదీ మొదలు ఒకసంవత్సరము కాలమువరకు మదరాసు నట్టణములోను రెడ్ హిల్స్ లోను, నునరాసు కార్పొరేషను స్వాధీను చేయుచున్న పులములలోను, కార్పొరేషను కిడిప్పిగిల్ పెట్టబడినట్టి కార్పొరేషనుచేయబడిన యున్నట్టి పులములలోను కార్పొరేషనుచేయబడిన ప్రాతని మరగ్గులను చేయుచుండు మొదలగు పులములను చేయించుటగాను, ఎక్కువకంటే గరుకు సప్త గరుకుముగ నున్నను కార్పొరేషనుచేయబడు పులములలోను కొనిబడు మొదలగు మదరాసు కార్పొరేషను మంజురముగోని తను ఆసెనువర్త కార్పొరేషను చేసికొంటు వారు 1917 సంవత్సరము జనవరినెల 29 వ తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకు తీసికొనెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషను నిమిత్త్యా ఆఫీసరు ప్రావిడెన్స్, డివ 1-కి ను. 5 చెల్లించిచో కంట్రాక్టు తొడరు అచ్చుపారములు ఇయ్యబడును. ఈ సొమ్ము తిరిగి ఇయ్యబడకు బట్టిపారముపై వ్రాయబడియున్న షరతులకు లోబడి ఆఫీసుపయి వ్రాసి పంపుకొనబడు తొడరులు మాత్రమే యోచింపబడును.

చుద్రాసు కార్పొరేషన్ } తేముఆర్. కోల్లు. పి. ఎస్. సి. కర్నూడిపార్డుమెంటు, } అస్సో. ఎం. ఇన్స్ట్రీ. పి. ఇ. 17 జనవరి 1917. } రాజనీయరు.

ఎఱుపల్లి శాసనము.

కాకినాడనుండి, మహారాజు జగన్నాథశర్మగారి కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

గోదావరి మండలమున దాక్షిణ్యమునకుఁ బ్రాంతి యందు చిన్న మల్లగ్రామమున భూమిలో శ్రీ దంతులూరి శుబ్బగజనువారు నూయి శ్రీవీరయ్యపును ఒక శాసనము లభించినది. శాసన గ్రంథము తొమ్మిది శేకులలో బదు చేడు పుటలు చెక్కబడి యున్నది. శేకుల పరిమాణము తొమ్మిదిన్నె యంగుళములు వాలుగు ముప్పాటికి యంగుళములు. రాశిశేకులు తొమ్మిదియు వరాహలాంఛనమును ప్రభువనాంతుశేకులు ఐదును గలిగిన ఒక కంకణమునకు గ్రుచ్చబడి యున్నది. శాసన లిపి 12 శతాబ్దపుఁ దెలుగుననుబోలినట్లు అక్షర రూపతల్పి శోధకులు గుఱితెంచి యున్నారు. లిపి విశేషములలో బూర్జనుస్వార నిసర్గాదులు సామాన్యముగఁ బంక్తివివరయతురమునకుఁ జేర్చబడక తరువాతి బంతి మొదటి యక్షరమునకుఁ జేర్చబడుటయు శేషసంయుక్తములకు మాఱుగ పరాక్షర శిరోభాగమునఁ బొల్లవ్రాయుటయు ముఖ్యమయినవి. భాషా విశేషములలో ముఖ్యములు దక్షిణమించి, తూర్పించి, ఉత్తరమించి, పొంగా, పోంట, పశ్చిమమించి, ఇట్టి ప్రయోగములు. ఈ శాసనము దుగ్గిరాల నార్యప్రహళరావు పంతులు డి. ఏ. గారిచే 1918 లో ఆంధ్రభారతిలో ప్రకటించుటకు సంపాదించబడినది.

దీనిని ఇప్పుడు నేను ఎఱుపల్లి స్థలనిర్ణయము కొఱకు పరిశీలించవలసివచ్చినది నైతిని. కాబట్టి స్థలనిర్ణయముకొఱకు అవశ్యకమయిన కొన్ని విషయము లిచటఁ జూపించెదను.

రాశిశేకులలోని పంక్తిదేవ పుటయందెట్లు వ్రాయఁబడియున్నది. * * * * *

"సర్వభౌగాశ్రయ క్షిప్రిష్ఠవర్ధన మహారాజాధిరాజ రాజ రాజపామేశ్వరః పరమభట్టారకః పరమబ్రహ్మణ్యః పరమ మహేశ్వరః శ్రీవిష్ణువర్ధనదేవో గుద్దవాడి విషయనివాసికో రాష్ట్రమున ప్రముఖాః కుటించిన స్వమహారాయ శ్రీమజ్జననా (భద్ర) శేషునిపురోహిత సేనాపతి యన రాజ దేవారిక సమక్ష మిద్దమాజ్ఞాపయతి. * * * గు

పదమూడవ పుట.

స్థివాడివిషయే శ్రీశ్రీమేశ్వర విమానపూర్వ భాగ్యయా యాః పుణ్యక్షేత్ర ఎఱుపల్లి నామగ్రామ నూర్యగ్రహణ నిమిత్తం ధారాపూర్వకం నిఖిలవేదదాంగః స్వయం స్వ వ్యాకరణ న్యాయ వైశేషికవేదాంత మీమాంసేతిహస పురాణ ప్రవేశభ్యునకలగమ ధర్మశాస్త్రార్థతత్త్వ పరిజ్ఞానని పుణ్యక్షేపక్షిభ్య స్వస్తిప్రోత్తమేభ్య స్వస్తికర పరిహారేదా గ్రహాక్షిప్త్య దత్తః తస్య తామ్రశాసనే చిరకాలవసేన క్షేపణి తిత్రిత్యేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో శ్యాసనశ్లేభ్యో స్వాభి ధారాపూర్వకం పునర్దత్తంతామ్రశాసన మితి విధితమస్తుః* పదునాఱవ పుట.

* * పూర్వంః ఉండూరు దక్షిణతః కిస్రోలు దక్షిణతః దక్షిణమును ఉత్తరతః తాండిపల్లి ఏలేమారుధ్య పర్వత మహా గ్రహాస్య సుక్షేత్రసేమానః పూర్వతః ఉం డూరు ఎఱుపల్లి దక్షిణ తూలవతలి వ్రాతినీధున బహుం దూటి దక్షిణమించి పోయి తూర్పించి అగ్ని బత్తుల గట్టు పొంగా గొల్లనిగట్టు తేరి దక్షిణమించి పోయి; ఆగ్నేయతః ఆంధ్రంగి యెఱుపల్లి పొన్నులయయ్యని కుంట్లాన అంతరి వ్రాతినీధునసేమా. ఇందుండి పశ్చిమమించి పూడిచేరును సుత్తరము కట్టుకడి దక్షిణమించి కట్టుబోదల గరువుపొంచి పోయి దక్షిణతః కసుప్రోలికి ఎఱుపల్లికి నడిమి సప్త గోదావరిపల్లి వ్రాతినీమేనసేయ ఇందుండి పిన్నుననాయకుని పోంట ఉత్తరమున దాచేయ పేరగాంబోయ వైపుత్యతః గొట్టానవాంగు పోంట తూర్పున నక్కసేయ మై చని ( ) ఇందుండి పొంగా నండిపాడిగోంట తూర్పున ఎంగట్టునతో రుత్తరమించి పొంగా పశ్చిమతః దక్షిణమును ఎఱుపల్లి నడిమి పొరుమాఁత్రేశ్వర మహాదేవ భూదేవమున తూర్పుగటున దేవసేయ ఇందుండి ఉత్తరమించి గొల్లపిటిచెరువు నడుమంగా దేవసేయగా నాయక్యతః వెల్లి. పదునెడవ పుట.

ఎఱుపల్లి దారివియ్యన పద్మానలావంతిల్లి వ్రాతా * * సేయ * * * పక్ష త్రేతః ఉండూరి పాలమున చేరితల్లి అనతివ్రాతినీమేనసేయ ఈశాన్యతః వైరికలకట్టి ఎఱుపల్లి నండి అనతివ్రాతినీమేనసేయ * * * * * శకవత్స రితేచంద్ర 1 వ్యోమ రుద్రాభ్యుగేభవః విష్ణువర్ధనభూమిశో దత్తవాణి శాసనం ఘనః || శేఖరః ప్రోలాచాన్యః.

ఈ శాసనమునందు రాజరాజ నరేంద్రుని మునుడగు విక్రమవోభుని కాలమునకుఁ సింహాసనాది పరంపర వివరింపఁ బడియున్నది. ఈ శాసనములోని ఎఱుపల్లిని శాలివాహన శకము 1101 లో (క్రీ. శ 1179 లో) నూర్యగ్రహణ నిమిత్త మున వేదవేదాంగ సమస్తవ్యాకరణ న్యాయవైశేషిక వేదాం తమీమాంసేతిహసపురాణ ప్రవీణులును సకలగమధర్మ శాస్త్రార్థ తత్త్వపరిజ్ఞాన నిపుణులు నగు నలువదిమంది సద్వి ప్రోత్తములకు సర్వకర పరిహారముగ నగ్రహారము గావించి ధారాపూర్వకముగ శాలి 1079 (క్రీ. 1157) లో పేంగిసిం హా స నా మ ధుః దై న మల్ల వి జ యా ది త్యు డొ సంకర "తస్య తామ్రశాసనే చిరకాలవసేన క్షేపణి తిత్రిత్యేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో శ్యాసన శ్లేభ్యో స్వాభిధారాపూర్వక పునర్దత్తం తామ్రశాసన మితి విధితమస్తుః" అని విజయా దిశ్యతినూజాడయిన మల్లనిష్ఠునకుడు స్థిరపఱిచెను. శాసన మందు జననాథ నగరమందుండి అజ్ఞప్తి వ్రాసినట్లు తెలియు చున్న జననాథ నగరము ఏదియో తెలియలేదు. ఈ మల్ల నిష్ఠు వర్ధనుడు చాళుక్య వంశజుడు. రాజరాజ నరేంద్రుని పితా మహుడయిన దానాజ్ఞపురి పితృవ్యపుత్రుఁ డగు వేట విజ యాదిత్యునిఁ జింతితమువాడు. ఈతఁడు శాలి 1124 (క్రీ. 1202) లో సింహాసనారూఢుడైనవాడు పీఠికాపుర కుంతిమాధవాలయమునందు బట్టాభిషేకముచేయఁబడినవాడు.

ఈతఁడు తనతండ్రి బ్రాహ్మణులకు దాన మొసంగిన ఎఱుపల్లిదానమున శాసనముపోయఁ బునర్దత్తముగా గావించి నట్లు తెలియుచున్నది. కాని క్రీ 1179 లోఁ దండ్రి దాన మిచ్చిన దానిని తాను పదభుజుడయిన పిమ్మట 1202 నకు తరువాతి కాలముననే స్థిరపఱచి యుండవచ్చును.

కాలక్యత్యాసములమట అంతగ యోజింప నశక్యము లేదు; కాని దాన మీఠుఁబడిన యెఱుపల్లి స్థలనిర్ణయము కొఱకు పరిశీలించ నశక్యము గలుగుచున్నది.

ఎఱుపల్లి గుద్దవాడి విషయములోని దక్షిణమును తాడిపల్లి కిస్రోలు ఆంధ్రంగి వెల్లి ఉండూరు గ్రామ మధ్యస్థమయిన ప్రదేశముగలదిగ శాసనమువలనఁ బొడకట్టు చున్నది. కాని యిప్పు డాయూళ్ల చుట్టమున నట్టి పేరన నూరు కన్నట్టుట లేదు.

ఎంగట్టునును పేరన రామచంద్రపురము దక్షిణము వెల్లివోదవరము భూములకు మధ్యగ నొకయూరు కలదు. ఇట్టి తల్లివేల్ల కలిగినో పరిశీలించ నశక్యముగలిగి నేను స్థల నిర్ణయము కొఱకు ఎఱుపల్లివాడు లన్నింటిని ద్రోక్కిచూడ నేగితిని.

ఈవాడులచుట్ట క్రొత్తగ గావరము, వెల్లిపావరము గొల్లలచెలుపు, కందులపాలెము మున్నగుకొన్ని గ్రామ ములు వెలసి యున్నది. కిస్రోలు గొప్ప విద్వాంసులయిన శ్రీమద్భాగవతి హరిశాస్త్రులవారి జన్మస్థానము. అది యిప్పుడు భీమక్రొసువాలె నని వ్యవహరింపఁ బడుచున్నది. ఎఱుపల్లి గలదనినచోట హుసేన్నాడు అను ఒక తుఱుకజమీందారి వెలసియున్నది.

ఇట్టి తల్లివేల్లవరకుఁ గారకుడు పెద్దాపురము సంస్థాన మును గగ్గోలుపఱచిన హాజీహుస్సేననిశ్చయము వోచుచున్నది. ఎఱుపల్లి అగ్రహారమును నాశముగావించి ఆచోట హుసే న్నాడు బాదుకొలిపి 1800 ప్రాంతములందుఁ జేక్కుమపద్ధ తిలో జమీందారీగా స్థిరపఱుపఁచినట్టి 300 ఎకరముల జిరాంతికి మించి భూస్వాస్థ్యము సంపాదించినట్లు కొన్ని యాధారములు చూపట్టుచున్నవి. ఆనివంశస్థులు నిరుత్తిరత్న రమే ఆస్వాస్థ్యమును గోదావరి మండలములోని కపిశేష్వర జమీందారులకు విక్రయించిని తెలియుచున్నది.

ఈ శాసనము శేకులు ఐదువత్సరము గ్రామభూమిలో లభించుటయు నేరుపల్లియును గ్రామము వేటొకచోట నుండు టయుఁ బట్టి చూడఁగ హుస్సేనుని యలజడికి వెలచి పురవా సులు చుట్టుపట్టులకున్న చిన్నచుట్ల తెన్నుమల్లని గ్రామము లకుఁ గొండలును క్రొత్తగ నిండ్లు గట్టుకొని ఎఱుపల్లి పేరు నిలుపుటకు మఱికొందఱును పరువులే త్రిని తెలియుచున్నది.

గుద్దవాడి, గుద్దవాగ, గుద్దవాడి, గుద్దవాగ విష యాది సంజ్ఞ లతో వాడఁబడిన దేశము గోదావరి మండలము. ఈ గోదావరి యనునది గొడేవరియని మన చెవుల ప్రస్తుత వ్యావహారిక సంగతిని జూతుచున్నది. గోదావరి యనునది ప్రారంభములో నదీనాయుగాక దేశనామమే కానోపు. గోదావరికి గాతమియే ప్రాచీననామమని వెల్లెలనుచున్నాడు. గుద్దవాడి మున్నగు పదములు వచ్చినపుడు ఆంధ్రదేశ కథాసంగ్రహకారు లయిన చిలుకూరి వీరభద్రరావు గారు గుడివాడ యని స్ఫురింపజేయుచు వచ్చినది సరికాదు. గుద్దవా

రాదులకు గోదావరి (గోదావరి) మున్నగు పదములు ఆంధ్ర జన్మరూపములకు వ్యత్యస్తములు గావు.

కాబట్టి గోదావరిమండలము 12 శతాబ్ద ప్రాంతముల గుర్రాహార విషయ మని వ్యవహారమున నుండెనని యెంచ నలయును.

మహా పురుషులు బహులు దేవపును అశ్వుతగాధలు బయల్పెడలను. మల్ల నిష్ఠువర్ధనుని ఎఱుపల్లిమీఁద హాజీ హుసేనుని హుసేన్నాడునవారు చేయుట ఇందులకుఁ దార్కాణము- అగ్రహారములు తుఱుకకొట్టిక లాయెను. తుఱుక కొట్టి కను కైస్త్రప్రవర్తనము లాయెను. కాలగతి కెవరు చింతించురు? స్థల నిర్ణయవశ్యకతకై తిరిగి వేసలేనందులకు ప్రధా నాంశము హుసేన్నాడుయొక్క జన్మకాలము బయల్పడినది.

ప్రాచీనరు రామమూర్తిగారు

కలియుగ భీముడు.

(0)

స్థలము — ఎన్. చి. ఏ. ఏ. మైదానము.

జనవరి 21వ ఆదివారం సాయంకాలం 4-30 లకు

అశ్వుతమైన కుస్తీపందెములు.

మొదటి జోడు

ప్రా. రామమూర్తిగారి యద్వితీయుడైన

సాదక్ వైల్వానుకును

అల్లాబక్సులను.

హోలార్కారు మహారాజగారి వైల్వానుకును

గెలిచినవారికి రు. 1000 లు బహుమతి.

రెండవ జోడు

పంజాబుదేశపు సిరాజుద్దీను వైల్వానుకును

అబ్బాసుకును.

గెలిచినవారికి రు. 100 లు బహుమతి.

20 నిమిషములు కాలనిర్ణయము.

రేల్లు — బాక్సు రూ. 15, సింగిల్ బాక్సు రు. 3,

మొదటి తరగతి రూ. 2, రెండవ తరగతి రూ. 1,

గ్యాలరి రూ. 0-12-0, నేల రూ. 0-6-0.

Wrestling at Calcutta.
An All-India Tournament.

CALCUTTA, January 17.

The second afternoon's wrestling was not as interesting as the first, but it attracted large crowds. The afternoon being close, the temperature in the tent was rather high. The executive have decided to hold the Tournament on Thursday and Saturday at 5 instead of 2-30 P.M. Altogether there were six bouts of wrestling to-day. Noor Muhammad, veteran wrestler of Allahabad, defeated Ahmed Din of Ludhiana after six minutes struggle. Gulam Hussain of Agartala and Jani of Allahabad were well matched, and after 55 minutes of keen struggle the contest was declared drawn. Gulam Muhammad of Gya wrestled with Firoz of Sialkot, but neither succeeded in beating the other. The fourth match was between Ali Muhammad of Gujranwallah and Sing of Lahore. The latter was on the defence almost throughout the time, but was not quite beaten. Hyder of Amritsar fought Dina of Lahore, the former proving too skilful for his opponent, beating him, in a couple of minutes time. The last bout was between Mooran Khan and Mussa, both of Patiala. The contest was tame, Mooran Khan obtaining a lucky victory in a minute's time.

BRIEF TELEGRAMS.

Nawab Sir Shabbaz Khan, the Bugti Chief, is dead.

DELHI, January 17.

The Imperial Legislative Council will meet on the 7th February, and thereafter on the 8th, 9th and 16th, the dates being provisional.

Messrs. Monahan and Walsh, I. C. S. have been appointed additional members of the Imperial Legislative Council.

It is stated that Sir Arthur Lawley, ex-Governor of Madras, is expected to visit Bombay shortly and will be the guest of H. E. Lord Willingdon. Afterwards he is expected to tour in various parts of India.

The Hon'ble Mr. Malcolm N. Hogg, of Messrs. Forbes, Forbes Campbell and Co., has been elected as Chairman of the Bombay Chamber of Commerce for the current year.

The Nawab of Murshidabad has offered his famous palace at Murshidabad to be used as a convalescent home or sick and wounded soldiers.

His Highness the Rao of Cutch has generously offered to defray the expenses of an Indian regiment at the front for a further period of one year. The offer has been gratefully accepted by His Excellency the Viceroy.

THE GREAT WAR.

Greece Accepts Allies' Demands Entirely.

A German Raider's Havoc: Many Steamers Sunk.

Germany's Unprecedented Effort to Make Munitions.

BRITISH MUNITIONS SECRETARY'S STATEMENT.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

Unprecedented Munitions Output.

Germany's Attempt.

LONDON, January 17. Mr. Kellaway, Secretary to the Ministry of munitions, states that Germany is striving to increase her war material unprecedentedly. If we succeeded as we would succeed in overcoming Germany's effort, it would be due to our half million women munition makers. Mr. Kellaway emphasised that much greater effort was necessary to beat Germany's new and gigantic attempt to overtake our production of war material.

The Great War Loan.

LONDON, January 17. The City Corporation is subscribing two millions to the war loan. The Standard Life Assurance, Phoenix and Royal Insurance Companies are each applying for three millions of the war loan.

A New British Loan.

LONDON, January 17. A telegram from New York says:—It is reported that a new British loan of sixty million sterling is imminent.

Travancore Monazite Controversy.

LONDON, January 17. The "Indian" publishes a long article on the Travancore monazite controversy, exonerating Sir Thomas Holland.

LONDON, January 17. The deaths of Admiral Dewey, and of the Novelist William De Morgan are announced.

LONDON, January 17. The death is announced of Prebendary Moss of Hereford.

New Russian Ambassador to London.

LONDON, January 17. PETROGRAD:—It is understood that the Ex-Foreign Minister Sazonoff will succeed the late Count Benckendorff as Russian ambassador in London.

FRANCE.

Allies' Replies to Other Neutrals.

LONDON, January 17. PARIS.—The Allies have replied to Swiss and Scandinavian peace notes which back up President Wilson's peace note. The Allies declare their inability to meet the wish expressed in the notes for reasons contained in their reply despatched to President Wilson.

GREECE.

Greek Acceptance of Allied Demands. In their Entirety.

LONDON, January 17. Reuter learns that Sir F. Elliot has returned to his post in Athens and has telegraphed definitely announcing the entire acceptance of the Allies' demands.

ATHENS.—Sir Francis Elliot visited the Premier in Athens on Monday with regard to the reservations of the Greek reply to the Entente ultimatum. There are indications that diplomats may return to Athens shortly, but this will depend on the prompt fulfilment of the ultimatum.

The Greek Royalist Army.

LONDON, January 17. PARIS.—The "Matin" is of opinion that within a fortnight, the Royalist army in Greece will no longer be a source of anxiety to the Allies.

ROUMANIA.

Trains Collide.

Many People Killed.

LONDON, January 17. A message to the "Times" from Cuirea near Jassy says that an overcrowded train carrying two thousand passengers was derailed in collision with a train from the Headquarters. Bodies of women, children and soldiers were strewn on the line. The French Military attache was injured.

GERMANY.

The Kaiser's Rage.

Letter to the Chancellor Explained.

LONDON, January 17. PARIS.—The newspapers are of opinion that the Kaiser's letter to Dr. Bethman-Hollweg published yesterday was written after the Allies had replied to the German peace offer and was intended to counteract the disastrous effect produced on neutrals by the outburst of fury in the Emperor's latest proclamation.

ITALY.

H. H. the Pope and the War.

LAHORE, January 17. LONDON, January 16th.—The Central News Agency's Rome correspondent recently asked a high official at the Vatican to explain the apparent change in the attitude of the Holy See towards the war. The official denied any change and asserted that neutrality had been maintained. Nevertheless the Pope has been unable, when examining the methods of the belligerents, to avoid the conclusion that the atrocious acts of the Teutons far exceed anything of which the Entente troops have been guilty.—"C. and M. Gazette."

AMERICA.

The Belgian Deportations.

Petitions to President Wilson.

LONDON, January 17. Various religious bodies are petitioning President Wilson to fix Washington's birthday on February 22nd as a day of humiliation and national protest against the Belgian deportations.

SWEDEN.

Military And Naval Preparedness.

Speech From the Throne.

LONDON, January 17. STOCKHOLM.—At the opening of the "Riksdag" the speech from the throne said special preparedness of land and sea forces must be maintained. Extraordinary measures were necessitated by the increase of war operations in Swedish territorial waters.

The budget was introduced. It included five million sterling for the army, two million for the navy and two and a quarter million to relieve dearthness of living.

JAPAN.

The Recent Explosion.

200 Lives Lost.

LONDON, January 17. TOKIO.—It is now estimated that 200 were lost in the explosion on the "Tsukuba." The ship sank in twenty minutes. The cause of the explosion is unknown.

SEA WARFARE.

A German Raider's Havoc.

Many Allied Ships Sunk.

LONDON, January 17. The Admiralty says:—Information from Pernambuco confirms the assumption that the following ships have been sunk by a German raider.

British:—"Dramatist" "Radnorshire" "Minieh" "Netherby Hall" "Mounts Temple" "King George" "Voltaire" and "Georgic".

The French:—"Nantes" and "Ashieres". The Japanese steamer "Hudson-Mar" arrived at Pernambuco on January 15th with master and 237 of the crews of some of the lost vessels which were sunk between December 12th and January 12th. It is also announced that the steamer "Saint-Theodore" has been captured and prize crew put on board and that the steamer "Yarrowdale" has been captured and sent away with 400 men from the sunken vessels. There is no further clue as to their whereabouts.

Three More Steamers Sunk.

LONDON, January 17. The steamers "Brookwood" (British), "Graafveld" (Norwegian) and "Norma" (Swedish) have been sunk.

Russian Raid on Anatolian Coast.

Forty Ships Destroyed.

LAHORE, January 17. LONDON, January 16th. A Petrograd official message says that a Russian squadron on the 6th January raided the Anatolian coast and sank 40 sailing ships laden with provisions.—"C. and M. Gazette."

TELEGRAMS.

RUMANIAN FRONT.

LONDON, January 17. A Wireless Russian Official Communique says:—Enemy attacked Rumanians south-west of Pralva. Our counter-attack drove him back. We drove out Germans from Gerleschi, but a counter-attack compelled us to withdraw. We stormed and captured Vadeni. A dense counter-attack failed.

LONDON, January 17. The German communique states that fighting has developed south of Smorgon.

Force of German Drive Spent.

LONDON, January 17. Yesterday's news from Rumania seems to show that the force of the German drive is nearly spent. The Rumanians and Rumanians have been reinforced and are making a splendid stand on the Sereth line, regaining ground on their northern wing. Hard fighting is in progress between Braia and Galatz, which F. M. Mackensen is desperately striving to capture. Fundeni, where the Germans reported a strong Russian offensive, is thirty miles west of Galatz.

RUSSIAN FRONT.

The Riga Offensive Ended.

LAHORE, January 17. LONDON, January 16th.—More than one Petrograd correspondent regards the Riga offensive as ended.—"C. and M. Gazette."

FRENCH FRONT.

LONDON, January 17. This afternoon's French communique says:—We repulsed small enemy attacks east of Clercy south of Blaches and at Les Eparges. Our patrols penetrated enemy lines at several points on the heights of the Meuse and in the forest of Apremont.

LONDON, January 17. Last night's French communique reported usual artillery and trench ordnance activity on the whole front.

BRITISH FRONT.

LONDON, January 16. In his communique last night Marshal Haig said:—Storming after a heavy bombardment we occupied lines of posts northward of Beaumont-sur-Ancre. The whole of our objectives were gained on a frontage of six hundred yards with few casualties and our observation in this area has been considerably improved. Our artillery barrage on the afternoon broke up a counter-attack with heavy loss. The position is being consolidated. We carried out in the neighbourhood of Lens important raids with complete success. German positions southward of Cite Calonne and westward of Lens were entered late on Tuesday under cover of heavy bombardment. We reached Supportline and bombed and destroyed dugouts inflicting many casualties. Our losses were small. The Canadians this morning made a successful daylight raid north eastward of Cite Calonne. They entered trenches on a front of seven hundred yards and penetrated to a depth of three hundred to the second line. Heavy losses were inflicted. All dugouts were completely wrecked and 100 prisoners taken. Artillery and machine-guns co-operated with infantry very effectively. Our casualties were slight.

AFRICAN FRONT.

Operations in E. Africa.

Indian Troops' Brilliant Performance.

Enemy Routed.

LONDON, January 17. Reuter's correspondent in East Africa wires:—After the operations on January 1st, the enemy retreating towards Hufigi, fought a series of rearguard actions, in the most stubborn way in which Captain Senous was killed while pluckily leading the frontiersmen of the Royal East-Lifers. After that action the enemy made no further stand north of the river, and General Sheppard reached the north bank of the Rufigi on January 5th. The enemy took up a position on the south bank, opposite an old German bridge evidently expecting us to repair it and cross. General Sheppard, however, crossed in boats higher up. The enemy on the following night bombarded boats and attacked Punjabees and Basutis, who held on most pluckily till fresh ammunition had been sent up, and then the enemy's fire died away, the rapid and accurate fire of the South African Artillery greatly assisting the holding of the crossing. Meanwhile General Ceres made a wide flanking movement westward, crossed the Rufigi and just below its confluence with the Ruaha, and proceeded to a post north of Mkalindo, where he routed the enemy. The performance of General Sheppard's brigade accorded with the highest traditions of the Indian army, while General Ceres' march was a brilliant feat of self-endurance.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Indian Princes' Donations for the War.

DELHI, January 17. H. E. the Viceroy has gratefully received the following contributions for the war. H. E. the Governor of Madras Rs. 1,00,000. Ruling Princes, Chiefs and people of Wajputana Ajmer and Morwar Rs. 3,00,000. Prince Minister and Nepal Government Rs. 3,00,000.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 17.

The following telegram, dated the 16th January, has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy:—

There has been the usual raiding and artillery activity on both sides of the British front, and artillery activity on the French and Italian fronts.

The Russians repulsed two German attacks in dense formation against the position recently captured west of Riga.

The enemy have made some progress in the valley of the Danube north of Moldavia, but the Rumanians have again pressed them back on the river basin.

The Russo-Rumanians, after repelling heavy attacks, were compelled to abandon the village of Cotul Mihalea on the south bank of the Sereth. The Germans also claim the capture of Vadoni on the Braila Galatz railway 3½ miles south of Sereth.

A Conference at Delhi.

Of Directors of Public Instruction.

DELHI, January 17.

A Conference will be held, commencing on Monday the 22nd instant, of the Directors of Public Instruction from the various provinces, and the proceedings which will be public, will be opened by His Excellency the Viceroy. The subjects which will be subsequently discussed include the respective claims of primary, secondary and collegiate education, the training and pay of the teachers, technical education and female education. The Conference will also discuss various other educational matters in sub-committees.

BOMBAY.

Bengali Students' Lodge Searched.

C.I.D. Officers Entertained to a Sumptuous Breakfast.

BOMBAY, January 18.

A Poona correspondent writes:—A house search was made early on Monday morning in the Bengali Lodge, 184 Civil Lines, Poona, by a Bengal C.I.D. officer assisted by the Poona police. The correspondence of a Bengali student of the Engineering College, who was afterwards taken away was seized. Some press extracts on the subject of the C. I. D. Government in excluding Mrs. Besant was also taken away. No one knows the reason of the search. Residents of the Bengali Lodge are mostly students of the Engineering College. The Bengali students behaved in an excellent manner and entertained the C.I.D. officer and the police to a sumptuous breakfast.

The New War Loan.

Opportunity for Investors in India.

BOMBAY, January 17.

Mr. George Miller, Chairman, Exchange Banks, Bombay, writing to the press about the new war loan says:—The abnormal high level to which exchange has risen recently affords a most favourable opportunity for remitting money to London. Taking the par value of the rupee at 1½ investors will be enabled to remit at about 3 percent better, thus bringing down the cost of the bonds to 292 per £100. Holders of the 4½ percent war loan and 5 percent exchequer bonds will be able to convert them into the new loan up to the 16th February and will be entitled to receive £105-5-3 for every £100 of these stocks. With the object of facilitating remittances the Banks will, I am sure, be glad to receive applications and transmit them free of charge, and such a unique opportunity of helping the Empire ought to be seized by every patriotic citizen.

The Bombay Banking

Company Failure.

Prosecution of Poona Agents.

POONA, January 17.

The hearing of the case in which Hivarganekar and Charure, Poona agents of the Bombay Banking Company, are being charged together with Krabhar Goyind Vaidya, Director of the Bombay Branch, is continuing before Mr. Chaitam Bapuji Israel, 1st Class Magistrate.

Witness Chaitam Kacpi Sathe, private clerk to the accused No. 3, described how he came to Poona on the 8th November 1913 at 2 a. m. and, going to the huts in which Hivarganekar and Charure were living on account of plague, told them that Vaidya had sent him to get the bank's closing balance from them. This was a month after the bank closed. They handed him Rs. 3,000 without his showing them any written order, nor did they ask him for a receipt. Under Vaidya's instructions he took Rs. 3,000 to Bombay and handed the sum over to Kothavale, the other convicted accused. He asked Kothavale for a receipt, but the latter did not give him one. Six days later he wrote to the accused in Poona telling them to obtain Kothavale's acknowledgment for the money. This was the only occasion on which he had done any work for the bank. He later on learned that Kothavale had not credited the money he brought him.

Professor Fance of Ferguson College, Poona, examined by Khan Bahadur Devar, said that 8 or 10 days before the bank failed he was told by Messrs. Apte and Bhat, Preaders, that the bank was tottering and he should withdraw his money. On this he went to see the two accused, who told him that their business in bonds was in a flourishing condition and that rumours were spread through jealousy of the Guzerat Bank. Witness had left his deposit in the bank and lost it all.

The New Madras Council Member.

"Bombay Chronicle's" Comment.

BOMBAY, January 17.

Commenting on the appointment of Dewan Bahadur P. Rajagopalachariar to the Madras Executive Council membership, the "Bombay Chronicle" writes:—"There is no reason to believe that Dewan Bahadur P. Rajagopalachariar will not prove to be what an Indian member of the Council ought to be. At all events the Government of Madras are to be congratulated on their good sense in having given no countenance to the suggestion of inflicting an insult on the people of the Presidency by allowing an outsider to be thrust upon them."

PUNJAB.

All-India Moslem League.

A "Mussaiman's" Outburst.

LAHORE, January 17.

The 'Civil and Military Gazette' publishes a letter with the heading "All-India Moslem League—a word of warning" three full columns and a half of the paper and deals with the educational and political questions and requirements of the day. The writer begins:—Sir, Up to 1907 there was no political organisation of Indian Mussaimans. In 1916 they are fit for Home Rule. Such is the interesting history of Indian Mussaimans and of the All-India Moslem League. Sober-minded section of the Mahomedan community which fortunately forms an overwhelming majority has always been preaching against hasty decisions and precipitous actions which invariably lead to irretrievable disaster. For regenerations the political development of a backward nation much depends upon the temperament of individuals who happen to be in the forefront. Unfortunately some of our political leaders at the present moment have shown themselves lacking in that sense of propriety, and the spirit of moderation which characterises true leadership, without which the position of a leader becomes untenable. In discussing the momentous question of free and compulsory education they have deliberately shut their eyes to the existing state of affairs in India and completely ignored the patent fact that the agricultural classes of India which form the majority and backbone of the Indian population will receive a death-blow by this innovation.

Dealing with constitutional reforms the writer says:—I am not opposed to constitutional reforms in the country but I do think and feel that the resort to reactionary methods under the garb of "within-the-law" will greatly hamper systematic reorganization and readjustment of national fabric and might eventually lead to everlasting disintegration. A handful of young men who do not represent the masses and who have openly and avowedly identified themselves with the Congress propaganda have tried to bring about a sort of patched up political understanding between the two sister communities of India, Hindus and Mahomedans and this is not the first time they have done so. Many a time before, they have tried and have failed and last Xmas at Lucknow in order to deceive the whole world they have succeeded, while such is not the case. As a matter of fact no estrangement of the good and cordial relations between the Hindus and Mahomedans in non-political matters ever existed but the recognition and introduction of the principle of separate representation for the Mahomedans in almost all parts of India is an irrefutable proof of the fact that there is an unbridgeable hiatus between the two communities in all political matters of to-day. The very organisation and separate entity of the Moslem League connotes the diversity and discommunity of interests of the two nations. Let there be no illusions as to the illusory character of this trumpeted unity. It is a re-approachment, an apparent understanding between unity-mongers and the "Give-me-in-a-minute Home Rulers". The former include those who have made "ratting" their business and the latter all irresponsible seditious-mongers. There is a great jubilation over the reapproachment in certain pro-Hindu centres and especially amongst the Mahomedans of the Congress school, but little they know that they are digging their own graves and before long they will be up in the flame. Are the Mussaimans of India prepared to follow the Hindus blindly? Can they afford to be subservient to the whims and caprices of the Hindus? Most certainly not, says the fatigued whisper of the perspicacious patriot. We have got to live. Political requirements, rights and obligations of the Mahomedans are radically different from those of the Hindus and this fact being proved beyond doubt many a time before. To subordinate our aims and aspirations to the preponderating political influence of the Hindus will be to commit suicide and to undermine the very existence of a nation, whose glorious traditions whose history, whose religion, nay even the temperament and character are at variance with those of the Hindus.

Going further into the Hindu-Mahomedan question the writer says:—It is this suspicion, this long standing racial animosity, ingrained in the heart of the people of India which, as matters stand now, will always frustrate any attempt to a complete coalescence or unification of the aims and aspirations of the Hindus and Mahomedans. But how will all this be remedied and how long will it take to be remedied are questions which naturally present themselves to a mind who has got the good of his country at heart. The answer to the first question is simple. The remedy for it lies in systematic and gradual spread of education. No one can deny the usefulness and blessings of education. But hurry is no speed. Let things take their normal course. The day is not far when rays of education which is harbinger of law and order and which serves as an antidote to the minds poisoned with bigotry, prejudices and petty jealousies, will reach the darkest corners of India to work wonders and to raise the people of this country to a level where all differences sink and unpleasantness disappears, and where true patriotism or the so called "Bande Mataram" is the only presiding spirit. But we have yet to wait a while to make the necessary preliminary arrangements and preparations.

The letter then deals with the question of Home Rule and the present Government. Referring to the present Government and its administration the writer says:—India is still being governed by those who infused us with the spirit of liberty and freedom, who made us stand upon our own legs and know our worth, who disseminated that liberal education which helped us to form opinions on political matters, and in a word so raised us to a consciousness of our political rights and liberties. It is a great shame that a Government composed of such benign and noble people is being so ruthlessly calumniated and opprobriously vituperated. It is the height of ingratitude and in our case more so, because we Mussaimans have always been considered exceptionally grateful to our benefactors.

The letter concludes:—Have a task in this world to perform that of uplifting our countrymen. Let us all gird up our loins to espouse this great task, this sacred duty in a manner most suited to the conditions, environments and temperaments of the people of India and then the long wished for unity of heterogeneous masses of Indian population and the so-called home rule or self-rule within the Empire will not only be insured but accelerated.

Mussaiman

CALCUTTA.

A Case of Daring Dacoity.

CALCUTTA, January 18.

Yesterday the Sessions Judge of Anupore was engaged in hearing a case of daring dacoity in which Bastolla Mondal and sixteen others are the accused. The case for the prosecution was that on the 28th June last, the accused attacked the house of a wealthy inhabitant of Baraset and began to maltreat the inmates. Their cries attracted a number of young men who attacked the dacoits. A fight ensued in which some men on both sides were wounded. The young villagers seriously wounded the dacoit leader Bastolla and arrested him. The other dacoits then took to their heels followed by a young villager Charu who succeeded in securing another dacoit. A struggle ensued between them. Meantime a third dacoit turned back and plunged a dagger into Charu's abdomen, killing him on the spot. The Government awarded Rs. 1500 to Charu's mother in recognition of his bravery. The other men have also been handsomely rewarded and some villagers been granted gun licenses. The trial is proceeding.

UNITED PROVINCES.

Lucknow and Allahabad

Power Stations.

Opening by the Lieutenant-Governor.

LUCKNOW, January 17.

His Honour the Lieutenant-Governor will open the Lucknow Power Station to-day, the Power Station at Allahabad being opened at the same time. The two stations will be worked by the United Provinces Electric Supply Co., Ltd., of which Sir K. Muckerjee is the chairman. Messrs. Maron and Co. are the Managing Agents of the Company, and the construction of the power stations has been carried out by Messrs. Crompton and Co. His Honour will be met at the entrance by the Directors Mr. Oswald Martin, representing the Managing Agents, will introduce his fellow directors, Mr. Raven, Chief Engineer and Agent of the contractors, Messrs. Crompton and Co., and also Mr. Bent of the same firm. Mr. Martin will read an address asking His Honour to switch on the electric current and declare the works open. The address states that it is very largely due to His Honour's unsolicited support and encouragement of the scheme, both personal and official, that the practical realisation of the electric supply to Lucknow and Allahabad has been possible. The Directors regret that it is not yet possible to ask His Honour to open the works in as complete a condition as the original design provided for, but the impossibility of procuring the necessary engines from England has forced the company to make temporary arrangements for the supply of electricity and to postpone the final completion of the works to what they hope will not be a far distant date. The directors express appreciation of the ready assistance of the Municipalities of Lucknow and Allahabad. The address closes with a report of the great difficulties overcome by Messrs. Crompton and Co., contractors of the work, and Messrs. Handcock and Dykes, Consulting Engineers in England. His Honour will reply and will afterwards declare the works open. Elaborate arrangements have been made for the entertainment of guests, and there will be a special illumination of the vicinity till midnight.

Latest Telegrams.

ALLAHABAD, January 18.

LONDON, January 17th.—The Exchange Company's New York correspondent quotes Karl Von Wiegand's first message in the "New York American" to which paper his services have been transferred, as saying that Germany is straining every bone and sinew in preparation on a scale hitherto unapproached, to meet the Allies spring drive. The new lines on the western front are, he says, so far apart that they are presumably (this means the second and subsequent lines) beyond the range of the heaviest guns. Some of the barbed wire entanglements are four hundred feet deep. It is expected by the Germans that the Allies attack will fail and then the war will end.

LONDON, January 18.

The musketry training of the volunteer force has now been commenced by Lord French with a regular staff. The fitness and numbers of the force continue to increase and its utilisation will release a large number of regulars. Many Indian Army Officers and retired men have joined. Quite a number of them are being used as Adjutants, Musketry Instructors, Sergeant, Majors, Lancashire and Yorkshire and London muster in themselves over a hundred battalions. Some business houses have formed complete platoons and companies and have midday drill. ("Pioneer")

LONDON, January 16th.—An intercepted wireless message from New York to Wolffs Agency, Berlin, states that the American newspapers generally endorsed President Wilson's peace move but Germany's reply caused disappointment it being considered evasive. Now the pro-ally newspapers are attributing the Teutonic desire for peace solely to their hopeless food situation and official information regarding Germany's and Austria's visible supplies is wholly lacking. Hence the Teutonic peace offer is widely regarded as an act of desperation and the Allies' rejection as due to a justifiable desire to starve their enemies into complete surrender. ("Pioneer's")

LAHORE, January 18.

LONDON, January 17th.—The Exchange Telegram Company's Amsterdam correspondent says:—The Germans have returned many Belgians, almost dying, after three months slavery. Seventy percent died soon after their return. ("C. and M. Gazette")

LONDON, January 18.

The "Idei Nazionali" Zurich correspondent says that a Hungarian official report anticipates that Hungary will be foodless from the middle of June to the middle of August. ("C. and M. Gazette")

ALLAHABAD, January 18.

The "Pioneer" understands that the announcement respecting compulsory training and service in India may be expected within the next few days.

విద్యార్థుల ప్రాప్తదృష్టి.

“జ్ఞానము, మనబుద్ధి హీనతలన స్వర్గమునందు ప్రపంచమును బ్రసాదించి యున్నదని” లెక్కవచ్చును. చెప్పిన సద్వాక్యము చిరస్మరణీయము. ఈ ప్రపంచమును ద్వితీయములుగ జేర్చినవచ్చును. గులాబీ పువ్వులుచే నలంకరింపబడిన మెల్లినకాయ యనియైనను లేక భీతికరములగు ముండ్ల పొద్దులప్రక్క యనియైనను జెప్పవచ్చును. ఇయ్యది మనమానసికస్థితినిబట్టి యుండును. ఒకవయస్సునకి ప్రపంచసౌఖ్యములు, వివిధవృత్తులు మిక్కిలి యానందకరములై యుండవచ్చును. ఒకనికి నవియే దుర్భేద్యములై మిక్కిలి యనపూర్వకరములై యుండవచ్చును. ఇది మానవునికి సహజమైనదియే కాని యీ ప్రపంచము సంగతినిగూర్చి యొకంత విచారించి నచో మనయొక్క నిధియేమి? ఇక్కడకు రావనియేమి? యని పొడకట్టును. మనయొక్క ముఖ్యధర్మము సదా కార్యచరణ యం దాసక్తి గలవాగమై యుండుటయే కాని తెలియకమానదు. కార్యచరణయందు నిగున్న లై యుండి జయోపజయములందు సమానభావమును గలిగి, ఫలముకొరకై యెదురుచూడక ప్రయత్నమునందే మునిగియుండుట మనకు విధ్యుక్తధర్మము. ఈధర్మమును గ్రహించుటకే మానవుడు ఉత్తమ విద్యను అభ్యసించ వలయును. ఆయుర్త్రవవిద్యను అభ్యసించి పనివారికి సహిత మిలాకజ్ఞానము మిక్కిలియగుదుగ నుండును. అట్టిచో ఉత్తమవిద్య నభ్యసించియు విద్యాహీనులవలె సంచరించి “పిటికిపందలు తిమసహజచరణమునకు ముందుగ ననేక నరణము లనుభవించెద” రను మహాకవివాక్యము నందలి భావమును అనుభవముల జెట్టుచుండుట నేటివిద్యార్థులదశకు నెక్కువకళంకమును దెచ్చి పెట్టుచున్నది.

రెండుమూడు సంవత్సరముల నుండియు, కళాశాలలో, పాఠశాలలలో జనువు విద్యార్థులు, ఎన్నియో సద్గ్రంథములను, ఎన్నియో వీరుల చరిత్రములను, ఎన్నియో ప్రకృతిశాస్త్రములను, ఎన్నియో మతగ్రంథములను జదివి జ్ఞానముచేసికొనిన వారు, దేశనాయకులు, కుటుంబసోదరులు, కాగలవారు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలో గృహధర్మము కాశేనంతమాత్రమున, మామగారి మీదనో, అత్తగారిమీదనో, పెండ్లాముమీదనో, తల్లిదండ్రుల మీదనో లేక ఉపాధ్యాయుడు స్నేహితుని మీదనో కోపముచచ్చినంత మాత్రమున, రసాయనశాస్త్రమునందు “సగముప్రావీణ్యము” ను సంపాదించినమాత్రమున రసాయన శాస్త్ర ప్రయోగశాలలో బ్రయోగములు నేయునంత మాత్రమున, అందలి విషములను ద్రాగుటకు సిక్సేయించుకొని, మహా వీరపురుషులవలె చచ్చితిమనియో, లేక తమపేరు కీర్తికాశ్రయముగ నుండునటుల చేయుచునియో యనినటుల పెద్దపెద్ద యుత్తరములను తొడికి, పెండ్లామునకు, మామగారికి (వాయుటయు నొకానొక దుర్లగ్న నుండు విషమును అమృతమోయనినట్లు ద్రాగుటయు, పాశాత్తుగ జమ్యుండుటయు, వారి ఆకాల, ఆకస్మికచరణమునకు గారణ మేమి యని యరయుచుండగ నారిజేబులలో నేచియో కొన్నియు త్రగములు దొరకుటయు వానియందు ఆగ్రములేని మాటలు వ్రాయుటయు, పెండ్లామునందు గల ప్రేమ ఇంటికి ఆనరానిదని వ్రాయుటయుజూడ విద్యార్థుల ప్రాప్తదృష్టి వివిధముగ బరిణమించుచున్నచో ఆందఱు గ్రహించగలరు. గనాయన శాస్త్రప్రయోగశాలలు విషములు ద్రాగి చచ్చిపోవుట కేర్పడలేదు. పాఠములను గ్రహించుట కేర్పాటుచేసిన శాలలు తమచరణమున కుపయోగింప జేసికొనుచుండిన ముఖ్యముగ గళాశాల విద్యార్థుల నడవడిక మిక్కిలి నింద్యము, దూషితము, హేయము.

దీనికి ఉదాహరణములు మెండుగ గలవు. నిరుత్తిసంక త్వరము మైనూరు రాష్ట్రములో నొక బి. ఏ. తరగతి విద్యార్థియు, రాజమహేంద్రవరములో నొక ఇంటరుమీడియేటు విద్యార్థియు విషమును ద్రాగి చనిపోయిరి. ఈసంవత్సరము రాజమహేంద్రవరములో గొందఱు ప్రయత్నము చేసిననియు వారిలో నొక ఇంటరుమీడియేటు విద్యార్థి విషమును ద్రాగి చనిపోయెననియు దెలియుచున్నది. ఇట్టివావులను జమ్యుటకంటే వేతొండు నీవమైనకార్యము గలకే! విద్యార్థులు, సద్గ్రంథములను జదివినవారు, వీరుల చరిత్రములలోని రసములను ద్రాగినవారు, దేశమునకు గోడ్డుకువిధమును నెటిగినవారు, కుటుంబమునకు నానుటలగువారు, భార్యాప్రేమను ముఖ్యముగ తల్లి, సోదరి సోదరుల ప్రేమను బరిపూర్ణముగ జవిగన్నవారు అనుభవించుచున్నవారు, దేశ స్థితిగతులను బరిపూర్ణముగ తెలిసికొని తమ సహాయము నే జెట్లు ఒసంగిన దేశమునకు ముక్తిగలుగుచో యని సదా విచారింపవారు

ఇట్లు పిటికిపందలై, మరణమునకు దాసులై వైశ్యసహితులై పురుషత్వమును విడిచి, సత్యమును ధర్మమును ప్రేమను దేగి గోసి, తమప్రాణములను బలవంతముగ దెగటార్చుకొను విద్యార్థులు మనభూమిని చెప్పినట్లు రౌరవాది నరకములను జేరుదురు. ఆత్మకు కాంతియుండదు. ఎందఱో బంధువులు, స్నేహితులు, తల్లిదండ్రులు, అందఱికంటే ముఖ్యమైన తల్లి ప్రాణతుల్యులగు భార్యను వీడి చచ్చిపోవుట మిక్కిలి హేయమైన కార్యము, కడుకోవలయును. తుదకు వారు భార్య మొగము జూచియైనను, తల్లియందలి ప్రేమచేతనైనను బ్రతికి యుండవచ్చును.

బ్రతికియుండినయెడల దేశసేవయైనను, జేయవచ్చును. స్వేచ్ఛగ స్వగ్రామమునకు బోయి స్వంతముగ దను భూములను సాగు చేయించుకొనుచు, గామాలుగా మహాభారతాది యుద్ధగ్రంథములను భాగవత భగవద్గీత మొదలగు భక్తిరసోద్రేకములైన గ్రంథరాజములను, ఆంగ్లేయ చరిత్ర ప్రకృతి శాస్త్ర గ్రంథములను జనువును పల్లెటూరి వాస్తవ్యులకు నీతి మత సాంఘిక రాజకీయ విషయములను గూర్చి బోధించువు, జంతువులకంటే నెక్కువ హీనముగ జూచుచున్న పంచమాదుల స్థితిని ఉన్నతపర్వులకు బ్రతున్న మతేయును సరళత యొక్కయు, స్వాతంత్ర్య మైనట్టియు స్వేచ్ఛ యైనట్టియు దైవప్రీతికర మైనట్టియు అమృత జీవితమును గడపుటకు సానకాశము గలదే. అటువంటి పరిశ్రమకలమైన మార్గములను వదిలి, కుక్కవలె, పిల్లివలె, ఎలుకవలె, చీమవలె, పందికొక్కవలె, పందివలె చనిపోయి మహాగౌరవమునకు మహాకవచపునకు నవ్వమును అపకీర్తియును దెచ్చిపెట్టుచున్న విద్యార్థులు భారతదేశములో నుండుట కర్హులా! యజ్ఞాంత దేశపుచరిత్రను శ్రద్ధతో జదివినవారే మనదేశములోని వీరులందఱు ఎట్టివారో, వారెట్టికీర్తిని బడసి నారో తెలిసికొనగలరు. శివాజీకి ఎన్నికష్టములు సంభవించలేదు? ఎన్ని సార్లు మహమ్మదీయుల చేతిలో జక్కలేదు? ధైర్యమును విడనాడెనా? లేక పిటికిపందలై విషమును ద్రాగెనా? మానవ పౌరుషమును గాహుకొనుటకు పురుషుని స్త్రీలు సదా స్థిరసంకల్పులై యుండువలెను గాని కష్టములు వచ్చినవను ప్రయత్న విషమును ద్రాగి ప్రాణమును దీసికొనుట మిక్కిలి హేయము, అధర్మము, నీచము. కడు హీనము.

మనదేశముయొక్క ప్రస్తుతస్థితిని చాగుగ గమనించియై నను దేశమునందలి ప్రీతిచేతనైనను బ్రతికియుండ వచ్చునే? ఆయ్యో! భారతమాతా! నీయనుగుణిడ్డల వైర్యమును వీడి చనిపోవుచున్నాను ఎట్లు? విషమును ద్రాగి, బోధింపవచ్చు వారలకు నీవీరుల చరిత్రము. కరపరమ్యా నీవీరుల ధైర్యచేష్టలు, నేర్వనమ్యా సత్కర్మములు. మనదేశమునకు ఆంగ్లేయులలో గొందఱు శోనిధముగ వచ్చినారో చూడుడు. కైపువెను? మొట్టమొదట ఇంగ్లాండునుండి పాటిపోయినవచ్చిన యొకబాలుడు. హిందూదేశము నకువచ్చి గుహస్థాపనిజేసి తుదకు క్రమక్రమముగ గవర్నరు జనరల్ పదవిని వహించి పెద్దచరిత్రమును వ్రాయుచుకొని వెళ్లెను. అటువంటి వారలచరిత్రలను చదివియు, వినియు మీజీవితములలో జెట్లనియెడల మీచదువదియే? మీజీవిత లెట్లు ప్రకాశించును?

యజ్ఞాంతదేశీయుల మహాకార్యములు, మహాకష్టములు, మహాసృష్టములు. ఇంగ్లాండు జగ్జనీ మున్నగు దేశమువీరుల చరిత్రములు వీరరసమును వృద్ధి జేయుచుండును. ఆతమగమనుపోనే? ప్రస్తుతము జరుగుచున్న మహాప. గ్రామములో మనదేశపుయువకు లెందఱు (అనో యాలో చిపుడు. మొన్న మొన్న నే పంజాబు కళాశాల పాఠశాలల నుండి ౧౦౦౦ నుండి విద్యార్థులు యుద్ధములో బ్రిటీషు వారి జయమునకై పోరాడ కంకణమును గట్టుకొని పోయిన వారి ధైర్యమే, ధైర్యము. వాబ్రతుకే బ్రతుకుగాని విషమును ద్రాగి చచ్చువారల బ్రతు కదయే? ప్రపంచమునందు విరక్తిగలిగినచో నీ స్నేహితులతోగాని, నీకల్లితోగాని చెప్పము. వారు నీసమస్యలను జక్కగ విచారించి నీకు హెచ్చరికను, ధైర్యమును గలుగజేసెదరుగాని విరక్తిచేత చచ్చిపోవుట మిక్కిలి నీచము, సిగ్గు, లోపము, పాఠశాల.

నెల్సన్, నెపోలియన్, లూథర్, మజినీ ట్యాట్లాయు మున్నగు మహావీరులు చరిత్రములు తెలుసుకొనుడు. శివాజీ, నానా ఫర్నవీసు, రంజితసింగు టిప్పసుల్తాన్ మున్నగుభీరుల నాయకులను జ్ఞప్తికి దెచ్చికొనుడు. వారి సాహసపైర్వయలను గొనియాడుచు జీవించియుండి మీ దేశ సేవకు సిద్ధపడి దేశసేవాపరాయణులై మీజీవితములను మార్గోపదర్శినిగ జేయుడు. భర్తృచారి చెప్పవట్లు

శ్లో॥ పరివర్తన సంసారే మృతః కోవానభాయతే ।
సజానో యేన జాతేన యాతి కంశస్యమున్నతిమ్॥
జన్మమును స్థానము చేసికొన వలయునుగాని, నీచపు మరణముల పాలై మీకంశమునకు, మీగ్రామమునకు, మీజాతికి, మీదేశమునకు గళంకమును దెచ్చిపెట్టక యుండవలయును. శ్లో॥ ఉత్తమా కులవిద్యామా మధ్యమా కృషివాణిగావ ।
అథమా సేవయావృత్తి గృహ్యత్య శ్చార్థోపజీవనమ్.
తనకులవిద్యనలన జీవించుట ఉత్తమము. కృషినర్తకులవలన జీవించుట మధ్యమము. నాకరిచేసి జీవించుట అథమము. దొంగిలించి జీవించుటకంటే చావేమేలు. మీయొక్క విద్యా భ్యాసము నాకరిచేసికొనుటకే యను నభిప్రాయమును నీడవలయును. విద్యా భ్యాసము మనస్సుయొక్క విశాసమునకి గ్రహించి పరీక్షాఫలికములను లెక్కనెయ్యక పరిశ్రమకలమైన, స్వచ్ఛమైన స్వాతంత్ర్యమైన, ధర్మమైన, సత్యమైన పరిశుద్ధమైన, జీవితమును గడుపుదరని విద్యార్థి సోదరుల నందఱకు విన్నవించుచున్నాడను. ఒక విలేఖకుడు.

చిన్న పురుగులు 124
వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.
చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వల గలుగును.

పాఠకులారా! ఈ పురుగులై కేయిలనట్లు, విధి విగాములేక మీరు పనిచేసినచో మీ మీ గృహములలోని తొలకెల్ల బంగారుతో నింపబడి యుండును. తీరికలేక పనిజేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివాక్తికయి చేరిందిన తే నేటిక సహకారిగా నుండదగినటులు. చుండు ఆరంభమున జెంబుజే వికో ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక ఉపేక్షించిన అచి కాలముననే బట్టతల వారితో సహధ్యాయి గానలసినవచ్చును. కావున నిట్టి పరమకరువును

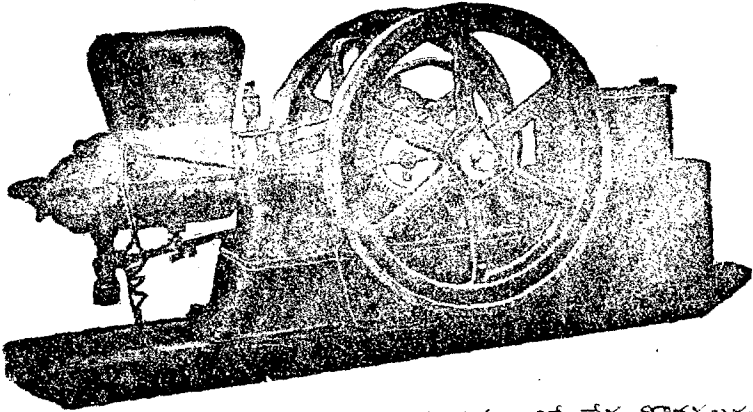
“కామినియా నూనె”
సహాయమున సంహరింపుడు. చుండుకు బోగొట్టును. వెండ్రుకలను రాలనివ్వను. పుర్రెమండును బోగొట్టును. తిలకట్టుకు పరిమళ ముగంధద్రవ్యము. ఈరీతిని, నకలు నూనెలను తయారు చేయువారి మోస మన పదకుడు.
తిల బుడ్డి 1-కి రు. 1—0—0 వి. పి. రు. 0—4—0
,, 8-కి రు. 2—10—0 వి. పి. రు. 0—7—0
ఉ చి త ము.

ఈ మగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అర్థజానీటి పంపుకొనువారికెల్ల ఒక నూనె వాడుకొనుటకు సరిపోవునంత నూనె గల నీనా ఉచితముగ బంపబడును. పోలు ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం 155, జుహూపసీగు వీధి, బొంబాయి.

కల్యాణి - ప్రతిభుడు
ఇది శ్రీకృష్ణయ్య ర్యు ఇంగ్లీషు మహాకవి నాటకము ననుసరించి తేట తెలుగున స్త్రీలకును బాలుకులకు తెలియజట్టు రచింపబడినది. ఇతర భాషాకవుల రచనా చతుర్త్వములు, మన తెనుగువారికి తెలుపవలయునని ప్రారంభించిన వానిలో నది మొదటిది. దీని కథాసంవిధానమును పాత్ర చతుర్త్వమును కనమును అమృతములు. కల్యాణి ఆ 1. ప్రతిభుడు ౨.

ధైర్య కవచము
మరుజునకు గల పౌరుష గుణములలో ధైర్యము ప్రధానము. ధైర్యమునగా ఆపదలయందు మనస్సు చలంపకుండుట. మరుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములును అస్త్ర శస్త్రములచే భేదింపదగినవి. ఈ ధైర్య మనెడి కవచమో యస్త్ర శస్త్రములకు అభేద్యము. ఈ ధైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యత్రభీష్మాత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ మహామతః” అనెడి జీతేంద్రియుడైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము నతి నులభజైరిని తెలిసియున్నది. కల ఆటాటు.
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆండ్ కో, 285 ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

“ఆమె కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను సీట్టివాడు అయిన నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవాడికిరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయింపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలను.

వెల అతిసులభము, కనిచేయించుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువాదిగా మా వద్ద స్టాక్లో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలులు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా క్లీలు వ్రాయును.

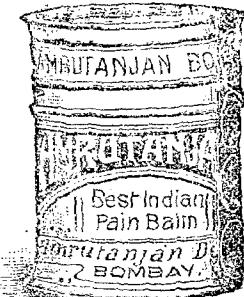
బెన్సు అందు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,

327

పోస్టుబాక్సు నెం 63. మదరాసు

అమృతాంజనము.
అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము.
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0
తలనొప్పుల మాన్పును. సార్వత్రిక నొప్పుల
భారదోలును. వాయువుపోల్చు పొగొట్టును.
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
అమృతాంజనము డిపోజిటరీ, అండ్ మదరాసు.

బాదాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసా రసపరిల్లా

ఆశ్రయభక్తి రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటుకంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాతినొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుద్ధకారిణి (28)

ఈ శాస్త్రసారాంశములో భరిత మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యనచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి హిందూసహజములను, మలబద్ధమును కారాసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరానాగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 డెన్సుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తికరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుక్త కట్టకుంచి గానులింగారెడ్డి గారిచే
వ్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

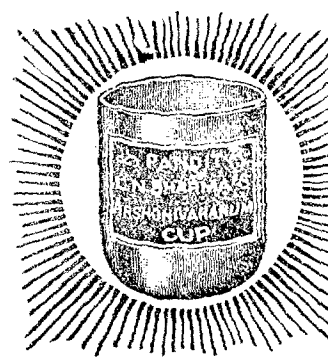
ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందకచ్చును. దుర్భాసమువల్ల బాల్కుములోనే ధాతునవ్వము కలిగినవానికి వృద్ధయశోకము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినచేత అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవించును.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బనల్ల ధాతుపక్షికలగును, స్వస్థస్థితియు మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషవిలము కలుగును రక్తము కృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా మిసిరిఆహారది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాంధవార్ జేతములలో వైదగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన వనశశేపు 4 గురు మహావ్యల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన చానికల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-రి డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానప్రతిక పాష్యులతో పంపబడును.
15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

అత్యద్భుత ఆయుర్వేద మూలరోగాంతక గిన్నె

582

ఈ గిన్నె యందు మంచి నుజ్జిగ వేసి రెండు నిమిషములు వుండనిచ్చి 10 దినములు ప్రాతఃకాలం నందు పుచ్చుకొనిన సమస్త రోగ మూలరోగములు నివాణ యగును. ఇది గాక అత్యద్భుత శీతచేధి మలబద్ధము ఇత్యాది.

రోగముల తప్పుక పోగొట్టును. ఇండుకు పథ్యములేదు. ఇందు రసాది ధాతునవ్వము చేరలేదు. పరిశుద్ధమగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. వెల 5-0-0, తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

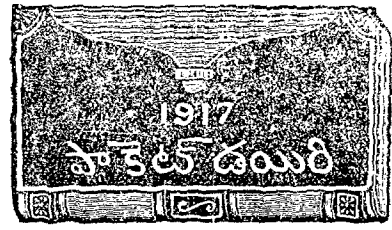
యోగ్యతాపత్రములు

- 1. నేటు బాలకృష్ణ టాకర్ (బాంకర్) పికానిస్ 7 సం॥ముల మూలము, 2. మెసర్సు హానమాన్ దాసు మేతా గారు, వత్సలావీధి, ముల్కవాబజారు, కలకత్తా, 10 సం॥ముల మూలము, 3. పనిలాల్ టీ ప్రీమాలిగారు, సోకారుపేట, మదరాసు, 11 సం॥ముల మూలము, 4. మిస్టరు కె. పి. కృష్ణ మీనన్ గారు, బారిష్టరు. సాలపురము, 5. రోమలదాసుగారు (గుజరాత్) హైదరాబాదు (డక్కన్) 10 సం॥ముల మూలము, 6. మె॥ ఆరుముగ శెట్టిగారు, 55, తిరుపత్రియూరు, వెద్దకాల, మదరాసు. 4 సం॥ముల మూలము. గుణమిచ్చెనని వ్రాసి యున్నారు. ఇదిగాక అనేకులను యీ రోగమునండి విముక్తి చేసినారము. మెదల్చి

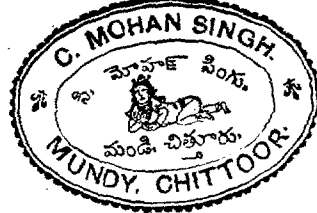
ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎన్. శర్మగారు, యె. యం. యె. సి. బాలకృష్ణ టోపధాలయం, 17, చైనాబజారు, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘమురాచారి సంస్కరణమునకు మార్గమిందు జూపబడినది. అందరిను జదివి తీరవలయును. వెల 0-4-0 మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాకాగ్యాలయము, 7, కింయిశెట్టి వీధి, వర్రాసు.

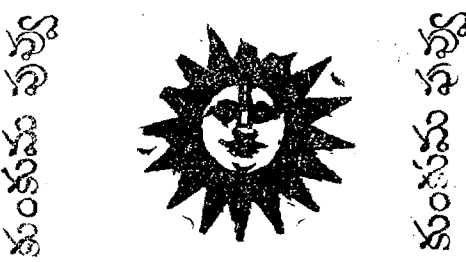

హాకెట్ డయిరి యినాం

రబ్బరుసాంపులు ఏభావలోగాని ఏమాదిరిగాని ధర రూ. 2-0-0. 1917 వ సం॥జనవరి నెల 18 వ తేదిలోపల రబ్బరుసాంపు ఆర్డరుచేయువానికి వైకనిగ డెరియనాం. 1917 వ సం॥జనవరి 18 క్యాలెండరు వలయువారు ఆర్డరుపోస్టేజీసాంపు పంపవలెను. పూరాశ్చేట్లాగు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును. 588 పి. యె. సి. నింహం అందు కో 119, ఆరియప్పనాయుని వీధి, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునని ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, (53) 21. హమ్మంపేధి, బొంబాయి.